СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

РІК XLV. Ч. 272. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 22-го листопаду 1937. VOL. XLV. No. 272. Jersey City, N. J., Monday, November 22, 1937.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЗАПИТУЮТЬ ПРО ПОЇЗДКУ БУЛИТА ДО ПОЛЬЩІ

ВАШИНҐТОН. — Перериваючи бурливі наради в конґресі над протилінчевим законопроєктом, сенатор Занденберґ звернув увагу конґресменів на ґазетну новину, в якій було подано, що американський амбасадор до Франції, Булит, поїхав на припорученя президента Рузвелта до Польщі, щоб відмовити Польщу від приступлення до протикомуністичного пакту. Пізніше вивязалася в конґресі над тою справою дискусія в якій ставлено домагання, щоб дістати всі інформації від департаменту стейту; бо, на думку сенаторів, така поїздка булаб цілком не на місці. Прохаючи Польщу, щоб вона не приступала до протикомуністичного пакту, президент Рузвелт тимсамим зобовязував би Америку до якоїсь услуги супроти Польщі, а це неможливе.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІДТЯГНЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ З БРІСЕЛІ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Люіс у сенаті виголосив промову, в якій домагався, щоб Америка відтягнула свою делеґацію з брісельської конференції, в якій радять над далеко-східнім конфліктом. Він говорив, що конференція готова натаврувати Японію, а це може так настроїти японців, що вони готові пімститися на американських посілостях — Филипинах, чи Гаваях.

ЛОРД СЕСИЛ ВІРИТЬ У СИЛУ.

НЮ ЙОРК. — Анґлійський лорд Сесил, який перебуває під цю пору в Америці та який на днях дістав два відзначення. нагороду Нобля за заходи біля вспокоєння світу, й за те саме почесний докторат від Колюмбійського університету в Ню Йорку, сказав, що найважнішою річчю на світі є пошанування зокону; а коли хто того закону не хоче шанувати, то тоді треба примінити силу. На тім самім принятті говорив теж ректор Колюмбійського університету, Ботлер, який висказував подібні слова, та підчеркував, що в нинішнім часі всюди по світі слідний величезний занепад моралі й непошанування закону, і то не тільки серед одиниць, але також серед народів і їх урядів.

РУЗВЕЛТ ЗАРЯДИВ ДОСЛІДИ В ДОРОЖІННІ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт поручив Федеральній Комісії Торговлі, щоб вглянула в причини дорожіння цін на ріжні продукти щоденної потреби. Президент діставав зо всіх сторін листи з нарікaннями, що деякі компанії, користаючи зо своєї сили, яка надавала їм майже монопольне становище, почали підносити ціни на свої продукти.

З НАРАД У КОНҐРЕСІ.

ВАШИНҐТОН. — Наради в конґресі далі не приносять ніяких конкретних вислідів, Конґресмени далі справляють бучі над протилінчевим законом. Тимчасом окремі комісії радять над ріжними законопроєктами, щоб опісля піддати їх під загальну дискусію. Законопроєкт про знижку податків здобув у комісії одобрення й можливо його незабаром піддадуть під голосування. Рішено також наложити контролю на посів, збір і збут бавовни, накладаючи на управників бавовни квоти. Законопроєкт про години праці і заробітні платні вже оброблений, але в конґресі відчувається охолодження до цього проєкту й через те мало конґресменів підписується, щоб взяти його на наради. Потрібно 218 підписів, а ще нема половини.

Критика законопроєкту платні і годин праці.

Конґресмен Мартин Дайс виголосив довшу промову, в якій критикував законопроєкт про реґулювання годин праці і заробітної платні. Він говорив, що колиб цей закон ухвалили, то він витворить таку бюрократію, що вона буде подібна до фашизму. Далі він закликав до боротьби проти всіх таких законів, які обмежують особисту свободу, зголошують свій авторитет на всі ділянки суспільного життя та накидають поволі краєві фашистівський режім.

ЗДОБУТТЯ НОВОГО ОСЯГУ В ЇЗДІ АВТОМ.

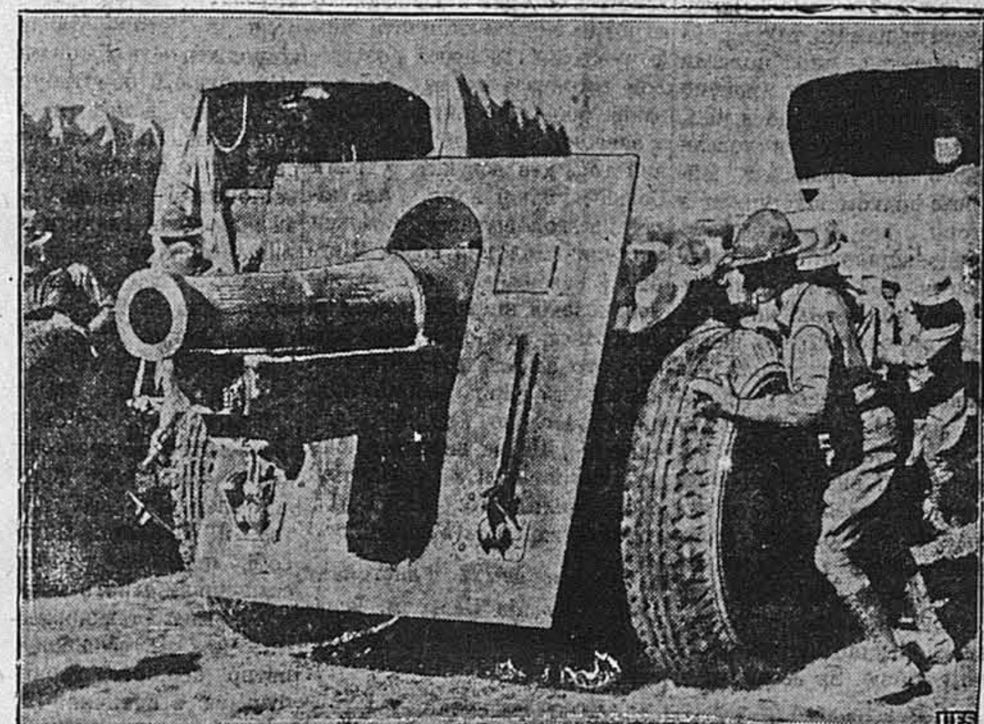
БОНВИЛ СОЛТ ФЛЕТС (Юта).—Анґлієць Дж. Істон здобув на своїм автомобілі новий осяг скорої їзди, побиваючи попередній осяг свого краяна Кемпбила. Він осягнув скорість 311.42 милі на годину, коли Кемпбил осягнув 301.13 милі.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ УРЯД СКУПЧУЄ ВЛАДУ.

ВАШИНҐТОН. — Урядові круги дістали копії нової бразилійської конституції, ухваленої недавно в Бразилії. На основі тої конституції президент Варґас дістав диктаторські права ухвалювати самому закони. Ця конституція скупчує федеральну владу і має всі познаки влади авторитарної й тоталітарної.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ПЕРЕГОНИ У ЗБРОЄННЯХ.

ХТО ВЖЕ НИНІ НЕ ЗБРОЇТЬСЯ.

І Вуйко Сем, що запевняє світ про свою миролюбність, приготовляє армію на будучність, на всяку можливість. У Злучених Державах роблять ріжні експериментальні проби на полі воєнної штуки, заводять ріжну новину в зброєнні, моторизують артилєрію, тощо. На образку представлені американські полеві артилеристи, що демонструють справлену рухливість великих 155-міліметрових гармат.

ЩЕ ОДНА „ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА ОРҐАНІЗАЦІЯ".

Мін. Понятовскі взяв участь у зїзді волинського „Звйонзку Млодей Всі", що є — як про це повідомляє польська преса — „польсько-українською орґанізацією з великою перевагою українців". У дійсності це нова форма старої певнівщини.

ВДАВИВСЯ ЯБЛУКОМ.

У кухні ресторану Телічкової у Львові працював при митті начиння 26-літній Іван Куманець. Одного дня він перервав на хвилинку працю й вийшов з кухні. Коли незабаром вернувся зовсім блідий, присутня служниця запиталась його, що йому сталося. Та відповіди вже не одержала. Куманець напився ще трохи води й упав мертвий на землю. Виявилося, що він удавився яблуком.

ДІТИ ЗАЧАДИЛИСЯ НА СМЕРТЬ.

У двірських бараках у Кобиволоках, повіт Теребовля, зачадилося двоє дітей: 4-літній Паращак і 2-літня Вертепна. Хлопчика привернули до життя, а дівчинка померла, не відзискавщи свідомости. Дітей залишили були батьки-форналі в хаті без догляду. Від вогню, що горів у печі, занялося сміття коло печі; від диму з цього сміття зачадилися діти.

ТОПИВ ДИТИНУ Й САМ ТОПИВСЯ.

32-літній Іван Кучер у Марківцях, повіт Товмач, вкинув до пять-метрової криниці свою 7-літню донечку Анну, а опісля самий скочив до тої криниці, щоб утопитись. Дитину і її батька вирятували. Кучером занявся прокуратор. Причина вчинку Кучера ще не є як слід устійнена.

ЗАВАЛИЛАСЬ ҐАЛЄРІЯ НА ВІЧУ ГЕПБУРНА.

300 осіб були наражені на смерть чи каліцтво, коли цілий ряд лавок завалився під тягаром учасників передвиборчого віча в Ошаві, Онтаріо. Було це в ошавській зброївні підчас віча в користь премієра Гепбурна останнього дня кампанії. Сталося це у хвилі, коли премієр Гепбурн виступив на сцену говорити до публики, якої половина були автові робітники, що відіграли свою ролю у славному страйку, завдяки якому прийшло до вчасних виборів. Коли Гепбурн появився, робітники вчинили вереск і почали тупати ногами. Від тупання ніг об лавки завалилась ґалерія. Забрало 20 мінут, заки настав лад і завалених людей повитягали зпід поломаних дошок. Але всеж таки робітники премієрові спокою не дали, відплачуючись йому гудінням і свистом за його виступ в ошавському страйку.

ГУЛЯЩА МАТИ НАНЯЛА ВБИВНИКІВ НА РІДНОГО СИНА.

В Корці на Волині хтось застрілив крізь вікно 20-літнього Олексу Краля, як він разом з родиною вечеряв. На допитах виявилося, що це рідна мати Краля, 52-літня вдовиця Тетяна, наняла за 100 злотих убивника й він підчас вечері застрілив її сина. Так пімстилася мати на синові за те, що він їй часто докоряв за її гуляще та марнотратне життя.

В НІМЕЧЧИНІ КОНФІСКУЮТЬ ПОЛЬСЬКІ КНИЖКИ.

Німецькі власті поконфіскували низку польських книжок і заборонили їх кольпортувати.

БОЇТЬСЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

С. Г. Каган, один з визначних провідників консервативної партії в Канаді, виголосив у Монтреалі знаменну промову, в якій виступив проти довіря канадійців до Злучених Держав. „Канадійці мусять відкинути всі спроби, що мають на меті вчинити з нашої країни кольонію Злучених Держав. Канада не сміє полягати на військових силах свого сусіда, ані на величині його торговельних ринків". Особливо ця остання справа є, на думку Кагана, дуже небезпечна для Канади. Теперішню торговельну політику Злучених Держав до Канади треба пояснювати тим, що Злучені Держави пробують захопити ринок Великої Британії й витиснути з цього ринку Канаду. Всі памятають, — каже Каган, — які страшні наслідки мали для Канади тарифи з 1922 і 7932 р., якими американський уряд трохи не знищив Канаду. Тому в політиці з „добрим" сусідом треба багато обережности й мало доброї волі.

НЕВИННО РОЗСТРІЛЕНІ.

Щойно після розстрілення 10 службовців електричного тресту в Ленінграді показалося, яка була причина строгого засуду. З початком вересня ц. р. ушкоджено на просторі 1 км. кабель, що проводив електричний струм із Волховстрою до Ленінграду. Цілий Ленінград впродовж 48 годин був позбавлений електричности, внаслідок чого станули фабрики і промислові заведення. Щоправда, властивих винуватців не вдалося викрити, одначе влада потягнула до відповідальности зовсім невинних урядовців і службовців.

ПРОБУВАЛИ ВЧИНИТИ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ У ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА. — Арештовано капітана польської армії під замітом, що він намагався доконати атентату на життя полковника Адама Коца, що є творцем урядової пардії „Обуз Зедноченя Народовеґо". Часописи не подають імени цього військового старшини, а тільки стверджують, що він віддав кілька револьверових стрілів, але ні один з них не влучив полк. Коца.

Були ще два атентати.

Деяка польська преса подає сензаційні звідомлення про два замахи, які мали місце минулої неділі. Ціллю тих замахів було вбивство бувшого польського премієра, полковника Славка. В обидвох його помешканнях експльодували підложені бомби, яких вибух наробив матеріяльної шкоди, але не було втрати в людях. Полковник Славек є противником „Обозу Зедноченя". Був одним з творців польської конституції. Тої самої неділі віддано три револьверові стріли до Юрія Рутковского, орґанізатора тої молоді, яка попирає „Обуз Зедноченя Народовеґо".

Що це значить?

Ніхто не знає, що властиво діється. Одно певне: що у Варшаві є між ріжними політичними ґрупами велика гризня. Є намагання повалити президента держави, Мосціцкого. Є теж велике незадоволення з заграничної політики міністра Бека.

Поголоска про переворот.

Американський кореспондент подає з достовірного джерела, що 31. жовтня мав бути доконаний у Польщі державний переворот. Мали бути притім вимордувані найвищі державні достойники, міністри, сенатори, посли і військові високої ранґи. Мало бути коло 300 осіб, що мали були згинути. Та цей замах викрито, але нічого не знати, чи переведено арешти. Ні не знати, які це особи мали проводити тим замахом. Одно певне: що такі вісти курсують по цілій Польщі та що про них тут і там згадує теж преса.

НАЗАРУК ЗНОВУ ПРОТИ ІВАНА ФРАНКА.

ЛЬВІВ. — „Нова Зоря", орґан еп. Г. Хомишина, редаґований Осипом Назаруком, накидається на о. кан. Юліяна Дзеровича за те, що він є членом Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка. Д-р Назарук каже, що так, як католик на заході не належить до Тов. ім Маркса чи Леніна, так не повинен у нас належати католицький священик до Товариства ім. Франка, бо „в нас Іван Франко в области боротьби з Церквою і релігією мав і має те саме значіння, що мали і мають Карло Маркс або Н. Ленін взагалі". Відповідаючи на це, львівське „Діло" пригадує „Мойсея" Франка та його релігійні поеми та згадує, що „католицизм „Нової Зорі" є спеціяльної марки". Бо лаяти І. Франка можна, але заразом можна і вибілювати клієнта станиславівського владики, адвоката-жида д-ра Лякса, якого суд засудив за обман на вязницю. „Та є всякі католики..." — пояснює цю справу „Діло". Д-р Назарук, що присвятив велику частину життя пропаґанді соціялізму і безвірства, зараховує тепер ці гріхи „на чуже конто, а не на власне" — кінчить „Діло".

РОКОВИНИ СПІВЦЯ БІЛОРУСЬКОЇ ВОЛІ.

ВИЛЬНО. — На виленському цвинтарі відкрили памятник на могилі одного з найвизначніших письменників Білоруси — Ядвигина Ша (Антона Левицького), що своїми новелями широко вславив імя свого бідного, прибитого народу. Біля могили зібралися провідники існуючих іще і незакритих білоруських установ. Молитву відмовив відомий білоруський патріот о. Адам Станкевич, що потім у пориваючій промові накреслив полумяними словами змагання білоруської душі до волі. Почесну сторожу тримали молоді білоруські пластуни.

ЗАЛИШАТЬ ТІЛО СВОГО „БАТЬКА".

НАНКІНҐ. — Місто вже опустіло. Мало хто в нім залишився. А між тими, що остались є сторожі мавзолею, в якім спочиває тіло Сун Ят-Сена, якого називають „батьком краю", бо це він був основником китайської републики. Сторожать мавзолею ті, що ще разом з „батьком" працювали. А залишать могилу, коли виходитимуть з міста останні військові частини.

СПОКІЙ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ.

ПАРИЖ. — Так заявляє Дельбос, французький міністер справ заграничних. І тому делікатно висказується і про те, що знайдено в Парижі в останніх днях великі тайні склади зброї. Не скидає на нікого вини, бо не хоче нікого дразнити. Хоче, щоби був спокій у Франції, бо він є гарантією світового спокою.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УРЯДОВИЙ ВІДВОРОТ

Коли кілька тижнів тому президент Рузвелт обявив скликання надзвичайної сесії конґресу, його намір привитали всі ці круги, на думку котрих законодатні підстави для нової суспільної структури краю ще не викінчені. Зате люди, що не признають потреби ні переміни суспільної структури, ні, тимсамим, потреб ставлення під неї фундаментів, бо вони вдоволені з таких обставин, які існують, виступали проти думки скликання надзвичайної сесії конґресу.

Від того часу ситуація сильно змінилася. Сесія конґресу почалась, і президент, що її скликав, виголосив до конґресу своє „посланіє", в котрім подав справи, які мають бути вирішені, і конґрес почав свої праці. І нині назагал можна сказати: ті круги, що були за скликання сесії, є невдоволені, а ті, що були проти неї, дивляться в будучність із вижиданням приємних річей.

Для перших першим розчаруванням було само „посланіє" президента до конґресу. В ньому, щоправда, були запевнення віри в широку суспільну програму, але ці запевнення були сказані такими загальними фразами, що практично вони не мають ніякого значіння. Говорив президент і конкретно та вичислив чотири великі справи, які мусять бути вирішені конґресом, і кожна з цих справ важна, але не вичислив він одної справи, хто знає, чи не найважнішої з усіх; законодавства для боротьби з монополем.

Люди, що не розуміли цих замітних сторін „посланія", почали розуміти краще, як конґрес справді почав працювати. Нині загально поширюється підозріння, що уряд сходить зо свого дотеперішнього становища, що він завернув сильно направо, себто закинув свої наміри конструктивних перемін для перебудови господарського життя краю, а зате взявся підходити до тих кругів, що його досі поборювали, наладжувати якийсь компроміс з тими, що противляться всяким перемінам, бо їм зо старим вигідно. До Вашинґтону наплила велика маса „лабіїстів" банкирів і великих промисловців, щоби при помочі нових законів повалити все те, що досі збудовано на шкоду великого бизнесу.

Звісно, що те все, що великий бизнес уважає за свою шкоду, було зроблене на користь робітників, фармерів і дрібних бизнесменів. І ці тепер дивляться з острахом на зміну курсу у Вашинґтоні. Та ця переміна була до певної міри природнім впливом обставин: з одного боку, нової промислової депресії, а з другого боку, виглядами на наступну президентську кампанію. Великий бизнес умів використати обі обставини на свою користь.

Одначе остаточної перемоги великий бизнес іще не осягнув. Як робітники, фармери й дрібні бизнесмени отямляться начас і проявлять політичну рухливість, яку проявив великий бизнес, то вони потраплять заставити конґрес не завертати з дороги, а йти далі по конструктивній дорозі, по якій він досі йшов.

22-ГО ЛИСТОПАДУ

Це той пропамятний день, що пригадує нам одно слово, яке вже відоме всюди, де беться справжнє й свідоме українське серце. Тим словом є Базар. Є це назва тої малої місцевости на Волині, що про неї мало хто знав до 22. листопаду 1921 року. Але від того дня ця місцевість стала історичною, символом невмиручости української визвольної ідеї.

Не тут місце на те, щоб вияснити, як це сталося, щоби по траґедії під Крутами могло прийти ще до одної — під Базаром. Бо ми хочемо тільки пошанувати память тих геройських постатей, що полягли під Базаром. Тому хочемо тільки підкреслити, що в часі, коли вже большевики довели до цього, що українські війська вже цілком відступили з території, що її називаємо Наддніпрянщиною; коли вже здавалося, що нема ніякої української армії, тоді ще знайшлися добровольці, що навіть у тім тяжкім часі пішли за покликом державного проводу і рушили на українську землю, що була під большевиками, щоб її визволяти. Була це горстка людей. Усього яка тисяча. І тим більша належиться пошана тим козакам, що взялися за цей очайдушний крок, щоб іти проганяти большевиків, що мали силу, армію і зброю. За легкодушне використання цеї очайдушности відповість перед історією провід. Але ті, що пішли, і що боролись та загинули, остануться геройськими постатями. Зокрема останутся такими ті 359 козаків, яких большевики полонили в боротьбі під Базаром і яких засудили на смерть.

Це 22. листопаду 1921 року вивели большевики отих полонених і засуджених на поле під містечком Базар і там приказали їм викопати велику могилу. Колиж могила була викопана, московські салдати уставили козаків над могилою, а потім виставили проти них скорострілі. Та перед розстрілом звернувся до тих 359 козаків большевицький комісар з заявою, що буде помилуваний той, хто вступить у ряди большевицької армії. Але ніхто не зголошувався, а тільки виступив молодий козак Щербак і заявив від себе та від усіх козаків, що вони смерти не лякаються, та що як вони згинуть, то їх смерть пімстить український нарід. Як він скінчив своє слово, козаки зачали співати „Ще не вмерла Україна". В тій хвилі затарахкотіли скорострілі і покотились тіла геройських синів України.

Сталося це 22. листопаду 1921 року під Базаром, недалеко міста Коростень, на Волині.

В ІМЯ БОЖЕ ЗА НАРОД З НАРОДОМ

(Про участь духовенства в українському житті).

Процес винародовлення українського громадянства в історичній Польщі досяг у половині XVIII. віку свого апоґею. Українські вельможі й гербовані посесіонати опинилися в польському таборі ще в XVI. і XVII. віці. Дрібна загонова шляхта, наскільки приджержувалася й боронила інтересів рідної віри й культури, в XVIII. в. вже вповні „омужичилася", таксамо, як заможне колись і незаможне українське міщанство опинилося на дні матеріяльної нужди. Культурно ополячене було вище українське духовенство, розсадниками польщини стали українські чернечі чини з їх школами, друкарнями й добродійними установами.

Колиж у 1772 р. Австрія „ревіндикувала" Галичину, то з сильного колись і станово та культурно зріжничкованого українського громадянства залишився ще тільки, як тоді говорилося з презирством — „хлоп і поп".

Про жахливе положення „хлопа" скажемо іншим разом, а що переживав тогочасний український „поп", хай розкаже він сам, і то устами освіченого офіціяла львівської капітули, **о. Левинського**, що в 1773 р. писав:

„Я вже цілком зжився з думкою, що швидше Русь згине, ніж ми чимсь будемо. Шкода велика, що ми вчилися чогось; бо колиб ми нічого не вміли й не знали, то не відчувалиб тих кривд, які терпимо невинно, й пониження не булоб для нас таке прикре. Шкода, що конфедератам не повелося; булиб нас може вирізали й тим би успокоїлись, а так бють нас, бють, а не повбивають!"...

Коли з таким бездонним песимізмом висловлювався про долю українського духовенства в Галичині офіціял владочої капітули, то щож могло діятися в серці загалу сільського духовенства, що нарівні з селянством відробляло тяжкі й понижальні панщизняні повинності?

Правда, нова влада, що прийшла на зміну старій, відразу зорієнтувалася в ситуації й пішла назустріч нашому селянству й духовенству в тому слушному переконанні, що за ціну поправи їхньої долі здобуде собі їх досмертну вдячність і політичну льояльність. Використало цей розрахунок австрійського уряду українське духовенство й від того моменту починається його роля в історії українського відродження в Галичині.

На працю й боротьбу галицького духовенства не так за свої професійні, станові інтереси, як за найвищі культурно-національні ідеали, можемо вже сьогодні глянути з історично-обєктивної перспективи. З тоїж перспективи мусимо оцінити ролю духовенства в нашому національному відродженні, як єдину в своїм роді, незаступну, виняткову.

Пригадаймо собі працю львівського митрополита **Михайла Левицького** біля підвалин елементарного шкільництва в Галичині. Пригадаймо собі **перемиське товариство священиків** з його широко закроєними видавничими плянами. Чиж не священиком був автор першого українського букваря, в Галичині (1816), **о. Іван Могильницький,** що крім цього поклав основи під українську граматику й мовознавство? Пригадаймо собі, що для пізнання основ і поширення української мови, як мови елементарного й вищого навчання, зробили такі священики, як **Іван Лаврівський** та **Йосиф Лозинський.** Священиком був **Маркіян Шашкевич,** у духовній семінарії зародились ідеали Української Трійці, священиком був теж перший на галицькому ґрунті річник української незалежности, **о. Василь Подолинський.** Священиком був „амбасадор українства" на віденському ґрунті **Григор Шашкевич,** у душі священика **о. Льва Трещаківського** повстала ідея „Народнього Дому" у Львові, як загально - національного, культурно - репрезентаційного інституту.

Із священичих кол і майже виключно силами духовенства проводжено в нас у життя кличі „Весни Народів" у 1848 р. З церковних проповідальниць залунали в нас уперше універсали Української Національної Ради, з церковних захристій розбривалися по галицьких селах ластівки нашої національної преси й літератури. Справді, впродовж цілого XIX. в. не було в нашому громадянському, культурно - національному й політичному житті ділянки, в якій би львина частина праці, ініціятиви й провід не спочивали в руках нашого духовенства.

Вистане, коли згадаємо таких сподвижників нашого письменства, як, крім уже названих, — **оо. Миколи Устіянович, Антін Могильницький, Іван Гушалевич, Василь Ільницький, Рудольф Мох, Лепкі, Дмитро Йосифович, Тимотей Бордуляк, Юрій Кміт.** Наскільки вбитою булаб наша музична культура, якби не праця й творчість таких духовників, як **оо. Порфір Бажанський, Михайло Вербицький, Сидір Воробкевич, Віктор Матюк, Осип Кишакевич.**

Основником „Сільського Господаря" був **о. Дуткевич,** творцем першої й донині щодо монументальности розмірів не перевищеної історії української літератури був **о. Омелян Огоновський,** громадянськими діячами на широку міру були такі духовники, як оо. **Степан Качала, Микола Січинський, Данило Танячкевич, Теодосій Лежогубський, Фоліс** та інші.

Чим булиб наші соймові й парляментарні репрезентації, чим булаб наша освітня, економічна й політична праця взагалі без участи духовенства? Все і всюди, від перших проблисків відродження аж до геройств війни й визвольних змагань, крізь соняшні левади успіхів і нетри мартирольогії, українське світське громадянство мало свого вірного й незаступного сопутника в українському духовенстві.

Понижене історичною траґедією аж до рівня панщизняного тягла, українське духовенство зуміло не тільки само піднестися й досягти вершин культури, але й схопити за собою маси. Вміло стати їх душею й моральною опорою, полумяним дороговказом на всіх історичних перехрестях. Розуміючи, що справа Нації це справа свята, Божа, українське духовенство служило Церкві й Нації рівночасно, з однаковим запалом, з однаковою вірою в те, що Воскресення Господнє це прообраз Воскресення Нації.

За права Віри і Нації Української боролися колись львівські міщани, йдучи рука в руку зо своїм духовенством. За ті самі права підняло боротьбу галицьке духовенство в пору, коли на культурно-національному побоєвищі залишилося воно само з беззахисним селянством, покинуте світськими вельможами й духовними єрархами.

Цілий XIX-тий вік, то одна світла карта історії українського народу, виповнена трудом і самопожертвою духовенства. Українське духовенство має вироблену славу, має оформлену традицію національної праці і від неї не відірве його вже ніхто й ніщо.

В імя Боже за народ з народом, оце освячене традицією й опромінене славою великих **імен** гасло українського духовенства. — („Новий Час").

Микола Голубець.

БАЖАННЯ

Хоч важко в неволі, та хочеться жити,
Слухати ці звуки журливих пісень,
Мріями далеко світами бродити,
Надіями віру в силу покріпити
Про долю народу, про вольности день.
   Хочеться боротись, аж сонце загляне,
   Огріє, освітить рідну вітчину,
   Як зникнуть кордони, упадуть кайдани,
   Життя обновиться забуте, погане.
   О, прагну я глянуть на цю тишину,
На усміх спокою, на села убогі,
На ниви плодючі, на простір лавад,
На гори, на бори, на степи розлогі,
Як на ланах орють воли круторогі,
На Дніпро, як рветься бистрий водопад.
   Прагну подивитись на Матір убогу,
   Як скине на волі латаний каптан,
   Над рабством осягне сильну перемогу,
   І відмолодіє, забуде трівогу,
   Прибере на себе вольности жупан.
Важко у неволі, та порив бажання
Рветься буревієм лиш до діл чільних.
Вперед! В сильній вірі спільно без вагання
В труднощах сповнити всі наші завдання,
Мета усміхнеться до днів золотих.

М. Костишин.

М. Манер.

ЛЮБОВ ДОЛЬОРІТИ

Коли Дольоріта спиталася вперше несміливо: „Чи ти справді кохаєш мене?" — Ришард був у семому небі. Шептав їй до вуха пянливі, тужливі слова та свято впевняв, що любов його вічна. Тоді вони були заручені. Потім прийшли медові місяці, довгі, пянкі. Багато людей, яких любов треває коротко та проминає, як весняний подув, завидували їм їх довгого кохання та щастя.

Дольоріта й Ришард були щасливі. Одна лише хмаринка заслонювала їм небо подружого співжиття: завидсть залюбленої жінки. Нераз бажала собі навіть у души, щоб її чоловік був не такий гарний і милий. Зпочатку жінчина завидсть подобалася чоловікові, та зчасом вона мучила його та хвилювала. Ришард не був ба-

[...]

йому, коли гарні дівчата споглядали на нього крадьки. Часом навіть жартував на цю тему, а Дольоріта сміялася, та цей сміх не йшов із серця. Її очі зараз заходили сльозами, кидалася чоловікові на шию та питалася: „Ришарде, чи ти справді кохаєш мене? Присягни мені, що кохаєш мене, що тільки мене кохаєш!"

Чоловік приголблював жінку та повторяв може й тисячний раз: — Самособою, я кохаю тільки тебе.

Траплялося, що Дольоріта кликала Ришарда до телефону, коли переводив пробу в театрі, й питалася: „Не гнівайся, що перешкоджую тобі. Мушу лише тебе коротко спитати: чи ти справді кохаєш мене?"

Коли це вперше трапи-

[...]

післав жіночці поцілунок телефоном. Та пізніше, коли телефонувала щораз частіше, став гніватися; раз навіть лютий завісив слухальце. При обіді прийшло до малої суперечки. Ришард випрошував собі ті вічні телефонічні розмови та перестерігав Дольоріту: — Звертаю тобі увагу, що годі жінці вічно питати чоловіка, чи кохає її.

Дольоріта втерла сльози, приобіцяла поправитися, щоби на другий день уже знову зателефонувати. Ціле довге пополудне сиділа самітно вдома та бажала пестощів, наче кіточка. А щож більше може пестити, ніж слова кохання?

Зате Ришард не розумів того та ставав щораз нервовіший. Як востаннє зателефонувала до нього, не міг уже заволодіти над собою та сказав:

— За наше трилітнє співжиття дав я вже тобі доволі доказів, що тебе кохаю та що інші жінки не

[...]

волі одної жінки, а твої смішні підозріння обурюють мене.

— Я ніколи не підозрівала тебе — відповіла Дольоріта — хочу тільки знати, чи ти дійсно кохаєш мене.

Ришард шпурнув ґазету й пішов до каварні. Там обслуга, ні шахові партнери не питали його ніколи, чи він кохає їх. Ця вічна цікавість Дольоріти нарушила його спокій; боявся попросту бувати сам один із жінкою.

Дольоріта щойно тепер справді стала підозрівати чоловіка, що зраджує її та постановила випробувати чоловіка. Одного ранку поїхала до матери і визнала їй свою журбу-тугу.

Мати вислухала пильно та сказала:—Можеш спокійно виставити його на пробу, одначе раджу тобі не пробуджувати в ньому завидсти, бо то небезпечна гра. Скажи йому попросту, що вже не любиш його та що хочеш роз-

[...]

любить тебе, то напевно спротивиться розводові рішуче.

Дольоріта радо пристала на те. Ще тогож дня здійснила той плян. По обіді сіла напроти чоловіка, закурила папіроску та сказала спокійно:

— Ришарде, мушу щось сказати тобі. Я вже тебе не кохаю, верни мені мою волю і не гнівайся на мене.

Ришард ввічливо поцілував Дольоріту в руку та та сказав із полекшею:

— Алеж дуже добре, Дольоріто! Ти розумна жінка. Я дійсно подивляю тебе...

— Що?!... Я не розумію тебе, — простогнала Дольоріта придавленим голосом.

— Я не мав відваги торкатися цеї справи, — сказав Ришард — я не хотів завдавати тобі болю. Колиж ти сама тепер виявила це бажання, я на щастя не можу вже скривати, що я вже здавна носився

[...]

обох буде краще, як розійдемося.

Дольоріта з плачем впала на канапку. Ришард здумівся: „Алеж, дитино, що сталося?" Дольоріта довго не могла промовити слова. — „Не говорімо про це — я кохаю тебе — не можу жити без тебе!" — простогнала вкінці. — „Тож чому?..." — „Я хотіла лише знати, яке це зробить на тебе враження, коли я скажу тобі, що покидаю тебе". „Який жеж змисл має таке дальше життя?" — спитався Ришард гостро — таж ти не віриш, що я тебе кохаю, не довіряєш мені".

— Я все довіряла тобі, Ришарде, — говорила з плачем — присягаютя тобі, що вже ніколи не буду питатися тебе, чи ти мене кохаєш. Лише кохай мене справді й усе!

— Дитинко, — сказав Ришард — я також не говорив поважно про розвід.

Вони поцілувалися щиро.

[...]

обоє при сніданку. Щасливі й веселі.

— Чи життя не є приємніше без заздрости, Дольоріто?

Дольоріта пратакнула головою. Всміхнулася, а потім спиталася тихенько:

— Ришарде, скажи мені лиш одно: чи ти справді кохаєш мене?...

ПРИДУМАВ ШТУЧНУ КУРКУ.

Індієць Кашаваріяджа після 17-літньої тяжкої праці вспів зробити справжнє чудо — штучну курку. Курка зроблена з металю та дерева. Вона ходить, кудкудакає та що дня зносить по одному яйці. Самособою не правдиве. Походжає по подвірю, підходить до справжніх курей, а вони від неї втікають. І півні втікають від тієї штучної курки. Пізнають що то не є їх товаришка. Лише винахідник знає, як наставляється механізм і як зупинити його. Кашаваріяджа справив тій курці також окремий курник. Він хоче подорожувати по світі, щоби показати людям це чудо: штучну

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЖОВТЕНЬ 1937 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	344.71
2.	229.93
3.	109.39
4.	83.59
5.	205.91
6.	52.73
7.	229.94
8.	251.08
9.	158.30
10.	190.69
11.	95.66
12.	140.36
13.	87.94
14.	14.28
15.	25.50
16.	81.42
17.	34.09
18.	130.75
19.	10.51
20.	208.79
21.	152.56
22.	54.40
23.	42.82
24.	96.91
25.	169.98
26.	35.75
27.	60.91
28.	113.25
29.	152.87
30.	64.46
31.	167.45
32.	35.58
33.	90.49
34.	37.65
36.	137.72
37.	107.05
38.	237.67
39.	130.47
40.	23.36
41.	27.74
42.	169.54
43.	60.79
44.	129.92
45.	255.01
46.	29.91
47.	47.02
48.	54.77
49.	17.96
50.	191.87
51.	65.99
52.	119.47
53.	70.73
54.	41.27
55.	49.09
56.	165.45
57.	155.13
58.	147.00
59.	184.14
60.	35.50
61.	19.55
62.	125.14
63.	299.24
64.	131.19
65.	247.03
66.	118.77
67.	192.37
68.	23.43
69.	175.12
70.	272.40
71.	15.58
72.	63.93
73.	98.06
74.	23.30
75.	130.75
76.	328.56
77.	78.59
78.	167.36
79.	19.23
80.	43.75
81.	144.90
82.	80.75
83.	194.17
84.	55.35
85.	133.98
86.	245.02
87.	185.08
88.	27.96
89.	28.53
90.	282.99
91.	349.86
92.	20.59
93.	55.89
94.	328.11
95.	33.87
96.	179.76
97.	165.29
98.	151.87
99.	196.67
100.	100.43
101.	42.56
102.	547.99
103.	118.88
104.	235.53
105.	229.42
106.	254.32
107.	28.30
108.	103.25
109.	154.37
110.	18.12
111.	38.35
113.	148.24
114.	52.31
115.	31.24
116.	54.84
117.	118.22
118.	71.55
119.	36.35
120.	178.48
121.	153.63
122.	56.06
123.	168.74
124.	109.03
125.	61.99
126.	86.16
127.	157.33
129.	35.98
130.	420.24
131.	22.21
132.	164.50
133.	243.65
134.	97.13
135.	68.69
136.	190.09
137.	188.72
138.	63.15
139.	75.84
140.	86.89
141.	102.01
142.	101.66
143.	154.97
144.	31.50
145.	48.33
146.	168.41
147.	471.46
148.	30.33
149.	43.39
150.	38.76
151.	110.19
153.	9.57
154.	44.34
155.	459.05
156.	155.69
157.	9.98
158.	276.02
159.	90.20
160.	121.16
161.	185.39
162.	81.18
163.	115.26
164.	124.33
165.	33.82
166.	52.89
167.	118.63
168.	198.78
169.	89.74
170.	172.12
171.	56.06
172.	43.63
173.	88.92
174.	30.66
175.	140.66
176.	421.10
177.	121.37
178.	81.38
179.	220.32
180.	37.93
181.	115.66
182.	170.22
183.	104.20
184.	12.57
185.	79.90
186.	64.03
187.	37.90
188.	56.94
189.	16.38
190.	34.58
191.	136.15
192.	126.29
193.	266.48
194.	37.17
195.	54.28
196.	52.48
197.	28.12
198.	120.12
199.	32.02
200.	140.68
201.	44.46
202.	37.94
203.	13.21
204.	767.47
205.	22.66
206.	490.61
207.	83.93
208.	30.28
209.	79.12
210.	57.28
211.	187.07
212.	72.24
213.	326.63
214.	43.54
215.	25.50
216.	36.00
217.	424.23
218.	280.33
219.	149.90
220.	173.92
221.	593.10
222.	9.73
223.	308.13
224.	27.54
225.	19.68
226.	67.83
227.	78.01
228.	141.14
229.	213.50
230.	290.11
231.	19.87
232.	59.71
233.	11.57
234.	140.88
235.	137.18
236.	164.51
237.	236.78
238.	149.83
239.	300.53
240.	36.13
241.	94.71
242.	118.26
243.	68.01
244.	27.40
245.	108.06
246.	56.75
247.	251.04
248.	66.18
249.	41.18
250.	16.59
251.	211.40
252.	83.66
253.	85.54
254.	110.42
255.	77.98
256.	55.90
257.	35.82
258.	30.72
259.	192.91
260.	60.59
261.	12.14
262.	67.94
263.	62.68
264	35.28
265.	31.04
266.	93.94
267.	97.07
268.	99.95
269.	39.82
270.	216.96
271.	79.27
272.	51.29
273.	181.78
274.	180.05
275.	93.07
276.	331.78
277.	176.62
278.	65.54
279.	18.76
280.	185.95
281.	84.64
282.	231.93
283.	129.84
284.	79.64
285.	22.93
286.	37.00
287.	17.62
288.	241.28
289.	32.74
290.	63.64
291.	112.23
292.	495.59
293.	35.76
294.	42.07
295.	179.59
296.	290.93
297.	26.95
298.	86.89
299.	72.12
300.	179.18
301.	163.80
302.	12.43
303.	64.19
304.	89.33
305.	63.97
306.	31.25
307.	68.34
308.	108.65
309.	39.94
310.	78.06
311.	14.86
312.	60.55
313.	13.70
314.	13.88
315.	23.25
316.	288.81
317.	85.75
318.	133.27
319.	71.21
320.	120.17
321.	76.45
322.	56.07
323.	69.93
324.	161.31
325.	94.67
326.	122.13
327.	42.08
328.	24.47
329.	6.90
330.	112.35
331.	42.21
332.	83.91
333.	98.49
334.	220.50
335.	52.04
336.	218.92
337.	29.02
338.	271.19
339.	105.27
340.	21.26
342.	167.47
343.	19.18
344.	80.98
345.	105.55
347.	114.89
349.	58.99
350.	115.79
351.	47.36
352.	95.36
353.	25.76
354.	17.33
355.	64.62
357.	60.52
358.	69.56
359.	88.40
360.	14.29
361.	1,144.65
362.	68.50
363.	104.91
364.	424.86
365.	96.99
366.	19.81
367.	340.71
368.	23.53
369.	213.90
370.	241.04
371.	189.50
372.	35.52
373.	106.50
374.	45.45
375.	110.18
376.	22.61
378.	25.58
379.	78.30
381.	29.80
382.	40.72
383.	186.68
384.	41.43
385.	258.67
386.	57.32
388.	168.04
390.	53.64
392.	24.01
396.	100.87
400.	82.87
401.	40.93

З місячних вкладок нових родів обезпечення $45,381.18

Відділ	Заплатив
1.	12.00
2.	4.29
3.	2.42
7.	1.13
8.	5.71
19.	1.58
20.	3.17
28.	31.07
30.	11.32
33.	7.91
37.	17.20
39.	32.02
57.	4.98
62.	1.18
65.	13.02
69.	3.62
70.	3.80
83.	4.11
90.	13.43
101.	2.84
102.	4.96
106.	11.86
108.	10.63
117.	4.46
125.	3.61
127.	5.65
134.	3.06
135.	2.08
139.	2.35
142.	11.64
143.	11.25
147.	28.16
151.	9.79
156.	1.29
161.	1.29
161.	2.98
170.	16.22
181.	1.57
185.	6.68
189.	8.15
194.	.81
206.	5.45
208.	2.48
209.	4.26
215.	2.14
216.	15.82
217.	2.74
221.	8.20
225.	14.54
230.	3.81
234.	24.12
237.	2.68
243.	18.23
245.	3.08
257.	7.31
262.	1.41
268.	2.93
274.	1.49
275.	18.25
276.	6.96
277.	2.02
278.	1.15
282.	3.55
283.	4.93
284.	3.37
286.	37.75
288.	3.83
292.	2.87
295.	1.13
298.	3.05
305.	8.31
312.	2.26
316.	1.41
321.	5.01
322.	1.31
328.	2.01
331.	4.74
334.	2.28
335.	6.34
336.	7.46
342.	24.67
345.	2.65
349.	5.24
358.	2.52
361.	8.52
364.	1.75
367.	3.51
368.	.74
370.	20.23
371.	1.30
384.	28.93
385.	4.03
388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 696.33
З місячних вкладок від членів	$46,077.51
Процент від морґеджів	7,904.67
Процент від бондів	1,112.50
Процент від позичок	1,151.65
Сплати морґеджів	8,038.48
Сплати позичок	1,548.75
Зворот позичок до народного фонду	79.00

Сирітські части по бл. п.

в. 333. Лисів Таця 424.66

Разом $66,337.22

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 4. Сенько Стефан	$ 1,000.00
в. 27. Шийка Іван	500.00
в. 32. Філовяк Анна	750.00
в. 96. Ничай Дмитро	1,000.00
в. 98. Майковський Іван	1,000.00
в. 120. Фечушак Ева	1,000.00
в. 140. Ковальчук Микола	1,000.00
в. 160. Заборський Михайло	1,000.00
в. 161. Рудакевич Дмитро	1,500.00
в. 232. Стецура Григорій	750.00
в. 333. Лисів Таця	1,000.00
в. 385. Лабик Емілія	500.00
в. 361. Баран Назар	500.00
в. 362. Комінко Петро	295.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 20. Білик Микола	528.50
в. 24. Маґун Григорій	156.18
в. 87. Окаль Гнат	119.82
в. 122. Гурляк Іван	158.42
в. 217. Чугай Теодор	460.00
в. 334. Гомзяк Петро	78.54
в. 384. Козяк Михайло	257.50

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	958.12
Процент на закуплених бондах	665.00
Процент і премія на закуплених морґеджах Ф.Г.А.	735.68

Виплати з фонду запомогового:

в. 10. Кузяк Дмитро	35.00
в. 29. Хромчак Андрій	35.00
в. 33. Грицкевич Анна	15.00
в. 38. Нищот Дмитро	35.00
в. 45. Совірка Петро	35.00
в. 50. Соляк Текля	25.00
в. 60. Муха Марія	25.00
в. 78. Бордун Семен	35.00
в. 97. Грубяк Костка	30.00
в. 104. Романець Евгенія	25.00
в. 104. Петров Анна	25.00
в. 104. Бобик Михайло	25.00
в. 122. Проницька Ольга	35.00
в. 126. Романюк Катерина	25.00
в. 131. Шеремета Ева	25.00
в. 149. Манко Юрій	35.00
в. 168. Пащин Катерина	25.00
в. 175. Кобасяр Параска	25.00
в. 176. Небор Юрій	35.00
в. 192. Лісович Марія	35.00
в. 196. Канюк Дмитро	35.00
в. 201. Луців Василь	35.00
в. 223. Маліборський Мих.	25.00
в. 223. Спас Апольонія	25.00
в. 230. Саґаль Ілія	25.00
в. 239. Ухнят Василь	25.00
в. 254. Шубеляк Анна	25.00
в. 259. Ґула Василь	25.00
в. 282. Кальваровська Анна	35.00
в. 295. Бур Йосиф	35.00
в. 300. Вовчак Микола	35.00
в. 300. Лаврук Григорій	50.00
в. 310. Більська Марія	25.00
в. 310. Урбанська Анна	25.00
в. 316. Бойко Дмитро	75.00
в. 316. Куца Анна	50.00
в. 329. Белей Василь	50.00
в. 361. Баран Данило	50.00
в. 367. Дорофий Катерина	25.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	$ 3,595.00
нагорода для секретарів за третій квартал	4,657.89
Платня головного уряду	825.00
Кошти заміни огрівання дому У.Н.С. опаловим олієм	617.86
Платня помічних сил	235.00
Кошти подорожей і репрезентації	440.55
Видатки канцелярій, почта, телефон і т. п.	148.02
Справи правні	90.00
Обезпечення робітників	25.00
Лікарі зо нових членів	20.00
Канцелярні прибори	37.64
Соціяльне обезпечення робітників	29.68
Печать для відділу	5.69

Інвестиції:

Інвестовано готівку в бондах	$40,150.00
Інвестовано в морґеджах	28,316.30
Позички членам на грамоти нових родів обезпечення	6,914.00
Направа реальности	78.00
Разом	$103.358.39

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем вересня 1937 року осталася	$240,338.11
Прихід за жовтень	66,337.22
Разом	$306,675.33
Розхід за жовтень	103,358.39
Готівка з кінцем жовтня 1937 року остається	$203,316.94

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Ґотівка	$ 203,316.94
Морґеджі	1,219,920.68
Бонди	1,210,723.89
Реальности	1,063,670.16
Дім У. Н. Союзу	110,000.00
Позички членам	487,431.25
Разом	4,295,062.92

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,570,783.30
Фонд адміністраційний	128,941.00
Фонд запомоговий	75,350.98
Фонд конвенційний	5,523.95
Фонд народний	2,245.64
Фонд резервовий	12,313.07
Contingent Fund for protection of Investments	226,209.00
Фонд посмертний старого роду обезпечення	70,604.32
Фонд сирітський	203,091.66
Разом	4,295,062.92

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за жовтень 1937 року

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	8.10
2.	12.15
3.	2.70
4.	2.03
5.	7.05
6.	2.26
7.	12.60
8.	12.60
9.	11.25
10.	2.02
11.	16.65
12.	1.35
13.	11.47
14.	1.58
15.	.45
16.	6.30
18.	1.15
20.	9.90
21.	9.00
22.	1.15
23.	.90
24.	8.10
25.	2.70
26.	2.60
27.	.70
28.	13.50
29.	8.55
30.	7.43
31.	9.50
33.	13.95
34.	1.12
36.	10.15
38.	4.95
39.	5.17
40.	1.58
42.	5.85
43.	4.50
44.	11.25
45.	12.37
46.	1.80
47.	2.95
48.	2.03
50.	13.50
51.	.45
52.	4.30
53.	2.70
54.	1.35
55.	3.40
56.	11.50
57.	8.10
58.	7.65
59.	11.05
60.	2.93
61.	2.93
62.	7.45
63.	16.88
64.	7.90
65.	12.40
66.	1.15
67.	5.87
68.	.45
69.	2.25
70.	7.43
71.	.50
72.	3.85
73.	3.83
74.	.45
75.	8.55
76.	15.75
77.	5.62
78.	3.15
79.	.90
80.	2.50
81.	5.85
82.	4.05
83.	8.35
84.	1.15
85.	14.00
86.	7.65
87.	9.00
88.	2.48
89.	2.03
90.	16.87
91.	16.65
92.	1.00
93.	1.35
94.	11.70
95.	2.05
96.	7.20
97.	12.60
98.	3.40
99.	13.50
100.	2.48
102.	25.43
103.	4.05
104.	7.00
105.	9.90
106.	10.35
107.	2.30
108.	3.15
109.	5.40
110.	2.70
113.	4.05
114.	4.05
115.	2.70
116.	7.00
117.	1.35
118.	.90
120.	10.35
121.	11.70
122.	1.60
123.	6.70
124.	5.62
125.	6.98
126.	5.18
127.	7.20
128.	1.35
129.	.70
130.	18.00
132.	4.75
133.	3.15
135.	3.35
136.	15.53
137.	11.03
138.	3.15
139.	3.84
140.	6.75
141.	.45
142.	16.45
143.	5.18
144.	1.15
145.	6.55
146.	4.28
147.	27.22
148.	2.98
149.	2.61
150.	10.60
151.	10.13
154.	.45
155.	18.70
156.	9.45
158.	12.83
159.	4.50
160.	3.15
161.	8.00
162.	2.30
163.	3.60
164.	24.53
165.	7.65
167.	6.30
168.	4.50
169.	1.36
170.	9.45
171.	13.27
172.	9.00
173.	3.85
174.	4.05
175.	7.42
176.	23.60
177.	1.13
178.	3.15
179.	11.25
180.	15.75
181.	.70
182.	4.73
185.	5.85
186.	4.60
187.	.45
188.	4.75
189.	1.15
191.	5.85
192.	7.88
193.	5.18
194.	1.50
196.	2.50
197.	.45
198.	5.90
199.	.75
200.	13.50
201.	3.38
204.	61.65
205.	3.45
206.	28.80
207.	2.25
208.	.25
209.	1.35
210.	1.13
211.	10.80
212.	1.35
213.	16.20
214.	1.35
217.	15.07
218.	6.76
219.	5.85
220.	9.00
221.	35.10
223.	31.30
225.	1.35
227.	1.12
228.	5.90
229.	12.60
230.	13.95
231.	5.85
232.	5.20
233.	4.68
234.	14.85
235.	9.68
236.	7.42
237.	10.57
238.	9.00
239.	18.00
241.	1.80
242.	8.10
243.	8.33
244.	1.58
245.	5.40
246.	1.58
247.	12.85
248.	4.95
250.	1.35
251.	7.00
252.	6.30
253.	1.80
254.	8.10
255.	3.40
256.	3.38
257.	1.80
258.	5.62
259.	7.65
260.	12.10
261.	1.60
262.	1.35
263.	2.05
265.	1.13
266.	3.83
267.	3.15
268.	4.05
269.	2.25
270.	10.60
271.	4.50
272.	1.80
273.	3.15
274.	5.18
275.	4.05
276.	17.35
277.	12.83
278.	1.80
279.	1.58
280.	4.50
281.	7.65
282.	14.40
283.	7.20
284.	1.60
285.	.50
286.	2.93
287.	.45
288.	10.80
289.	3.60
290.	2.25
291.	14.17
292.	31.27
293.	1.35
294.	2.47
295.	4.72
296.	8.80
297.	2.05
298.	.90
299.	2.25
300.	5.18
301.	5.40
302.	.50
303.	2.92
304.	.50
305.	3.38
307.	.70
308.	1.35
309.	1.35
310.	2.25
311.	1.15
312.	4.75
314.	1.58
315.	.25
316.	8.78
317.	3.38
318.	7.42
319.	8.35
320.	5.00
321.	5.85
322.	1.35
323.	8.10
324.	5.18
325.	3.38
326.	6.98
327.	2.93
328.	.45
329.	.25
330.	10.58
331.	5.20
332.	7.20
333.	4.75
334.	8.10
335.	2.30
336.	13.50
337.	.25
338.	13.95
339.	5.63
340.	1.35
342.	14.62
344.	2.03
345.	5.65
347.	10.80
349.	5.85
350.	.90
351.	.68
352.	4.95
354.	.67
355.	2.05
357.	2.25
358.	3.85
359.	7.87
361.	46.80
362.	8.55
363.	10.35
364.	17.35
365.	6.98
366.	3.85
367.	10.35
369.	13.05
370.	4.95
371.	10.68
373.	3.60
374.	2.93
375.	6.08
376.	.25
377.	1.35
378.	2.28
379.	8.55
381.	1.57
383.	13.05
384.	6.38
385.	11.02
386.	7.65
388.	14.18
390.	7.87
392.	1.35
396.	3.85
400.	13.30
401.	1.12

З місячних вкладок від членів	$2,300.69
Процент від морґеджів	628.11
Сплати морґеджів	459.01
Разом	$3,387.81

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного:

в. 176. Бабяк Василь 500.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти Т 2.	112.75
Процент на закуплених бондах	166.25

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Український Тижневик	475.00
Платня помічних сил	350,00
Видатки канцелярійні на оплату почти	25.00
Соціяльне обезпечення робітників	9.80

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	$10,037.50
Разом	$11,676.30

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем вересня 1937 року осталася	$60,976.58
Прихід за жовтень	3,387.81
Разом	$64,364.39
Розхід за жовтень	11,676.30
Готівка з кінцем жовтня 1937 року остається	$52,688.09

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 52,688.09
Морґеджі	170,673.47
Бонди	139,887.14
Реальности	56,650.92
Позички членам	104.00
Разом	$420,003.62

Стан довжний:

Фонд посмертний	$313,386.07
Фонд адміністраційний	106,617.55
Разом	$420,003.62

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

М. Мурашко, гол. предс.

ЧИ ВИ ДУМАЄТЕ ПЕРЕПРОВАДЖУВАТИСЯ НА ІНШЕ МЕШКАННЯ?

Якщо думаєте змінини свою адресу, просимо повідомити нас наперед, коли почнете жити на новій адресі, щоб ви не втратили якого числа ґазети, котре може мати щось цікаве або важне для вас або вашої родини. Просимо не ждати до останньої хвилі. Просимо не переказувати нічого почтареві. Найкраще виповнити оцей блянкет, подаючи доконче **стару** й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати це в листі до адміністрації „Свободи".

Число відділу ....

Імя й назвище ....

Стара адреса ....

Нова адреса ....

Почта ....

ЯК МУРИНИ ЗАЧІСУЮТЬСЯ І ПРИЧЕПУРЮЮТЬСЯ

У первісних народів причепурюються радше чоловіки, ніж ж і н к и. Ч о л о в і к татуує тіло робить н а й р і н і ш у зачіску. Він хоче сподобатися своїм жінкам, заімпонувати неприятельським воїнникам, тому натирає тіло глинками ріжних барв, переносить болюче татуування та літами дбає про те, щоб зачіска була все гарніша. І не дивуймося цьому, бож і в природі бачимо, що самчик хоче бути гарніший від самички. Гляньмо лише на павуна, півня. Самці ссавців мають гарніший кожух, самці хрущів, риб і т. д. більше барвисті.

Якжеж причепурюється такий дикун?

Насамперед обголить собі вуси кусником мушлі чи гострого каменя, часом скла, або вкінці і бритвою. Обголить і брови, вії повириває, волосся розпустить, розчіхрає, намастить, вимне, заплете в багато кісок, яких буває і сотки, вкінці посипле все тіло червоним порошком, який передтим напустив оливою.

Австралійські папуаси носять величезне, розчіхране волосся. І слово „папуа" в маляйській мові значить кучерявий. Папуаси мають волосся темно-брунатне, а зачіску носять округлу. Племя коемамба у Новій Ґвінеї зліплює волосся смолою на тонкій стяжці, яку на кінці прикрашує перлою. Жінки стрижуть волосся накоротко.

Про племя ґалів в Африці каже подорожник Шнер: „В цього племени двір завдає собі труду із зачіскою, піддані голяться зовсім. Один ґальський голяр був гордий із заведеної ним моди: зробив із перел два френзлі та причепив їх дротиком до кінчиків вусів.

Ґальські жінки заплітають волосся в сотки маленьких кісок, пудруються, як етіопки, жовтим піском, потім кіски розчісують і так волосся стає хвилясте. Вбісинки звязують волосся ззаду у два пучки, які ховають у чорну сітку, а часом посипають іще трачинням із пахучого дерева.

Зачіска ґальських начальників дуже оріґінальна: творять ріжні роги, попереплітані перлами та прикрашені перами.

Рацель описує таку зачіску так: „Жінки зачісують чоловіків, а на це потребують неразцілих літ. Зачіски чілюків, джурів і нуерів, це плястична маса. Подібно зачісуються південно-східні кафри. Глина, коровячий гній і ґума склеюють волосся у всякі можливі та неможливі форми.

Африканські бантуйки виліплюють волосся у формі мітри.

Індійці, чоловіки та жінки, розділюють волосся у стежечки, а ззаду звязують в узол. Індіяни і їх жінки носять своє гладке чорне волосся або вільно розчесане, або сплетене в коси, що їм спливають вільно по лиці.

Жінки туземців у бувших німецьких кольоніях у східній Африці голять волосся зовсім.

Гарним волоссям пишаються жінки вимираючих австралійських маорів; в більшості носять його вільно.

Народи з гладким волоссям, як аіни (первісне населення Японії) ескімоси, ляпонці, лопарі індіяни й ін. носять волосся або вільно спливаюче або сплетене у дві сильні коси.

Майже всі народи, навіть найпримітивніші, прикрашують в о л о с с я всім, що природа дає: мушлями, черепашками, коралями, кусниками забарвленого бурштину, цвітами, коліровим листям, барвистими твердими овочами ріжних кущів і ростин, барвними ганчірками, монетами, кістками, голками, пірям і іншим, бо подобатися, це, видно, закон людський, що є зараз на другому місці після інстинкту самозбереження.

ЦІСАР НА ПОЛЮВАННІ

Австрійський цісар Франц Йосиф любив полювати в лісах мадярської місцевости Ґеделе. Надлісничим був там Райчіч, великий приятель людей театру. Раз у більшім товаристві розповів таку історійку про цісаря:

Коли лише цісар бував у Ґеделе, все полював на диків. Звичайно уставляли йому його складане кріселко біля дерева, попри яке звірі що дня переходили до пійла, все в одну пору. Воно складалося так гарно, що цісар без більшого труду міг забити якусь звірину.

Трапилося раз, що цісар приїхав пополудні і того самого дня вибрався на засідку. Сидів собі з рушницею, а я стояв за ним у поготівлі, також із рушницею.

За якийсь час вийшов старий кабан, величезний, що досі рік за роком якось щасливо рятувався перед смертю. Цісар був дуже добрий стрілець, та цим разом, видно, здріґнулася йому рука. Те, що тепер наступило, тревало кілька секунд і хоч минуло багато літ від того часу, маю те все в очах, наче відбулося вчора:

Величезний кабан ступає собі боком. Цісар стоїть, прицілюється. Ранений звір кидається, завертає, шукає зором противника і цілим розгоном кидається на нас. З морди витікає йому кривава піна, величезні зубища вилискуються...

Піднімаю миттю дубельтівку до ока... Стріляти — славити Бога — вмів я все. Стріляю з одного дула і майже рівночасно з другого... Кабан біжить іще з розгону, саме стільки кроків, щоби впасти під ноги цісареві. Добуваю ножа та для певности пробиваю серце звірюці.

— А що цісар на те?

— Цісар обернувся до мене спровола та сказав:

— Я рад би знати, хто тут бавиться у полювання? Ви чи я?!

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЖОВТЕНЬ 1937 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, число 341, під назвою **Тов. ім. „Юліяна Головінського", у Віндзор, Онтеріо, Канада.**

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Черватюк Михайло, Кривен Анна.
В. 6. Федів Стефан.
В. 7. Ністрян Стелля.
В. 13. Ксенич Павлина.
В. 16. Кашинський Андрій, мол.
В. 22. Ґрешко Теодор, Федун Ольга.
В. 24. Брич Дмитро.
В. 27. Сировецька Ольга.
В. 29. Ращик Марія, Няй Анна, Ращик Михайло.
В. 57. Ганчарик Стефанія, Дзямба Деметрус.
В. 58. Піткова Анна, Горбовий Іван.
В. 63. Волошинович Текля.
В. 64. Сас Марія, Атаманец Петро, Похмурський Іван.
В. 66. Цьомпель Теодор.
В. 83. Дубас Пилип.
В. 87. Нестор Марія, Нестор Анна, Трояновська Марія, Трояновський Іван, Гембарський Никола.
В. 100. Бровар Марія.
В. 102. Декан Никола, Гнатяк Анастазія, Білінський Іван Т., Шайн Стефан.
В. 103. Адамчук Ірина С.
В. 105. Рутецька Марія.
В. 114. Гінко Петро.
В. 118. Мощак Михайло, мол.
В. 121. Юравич Григорій.
В. 125. Лідик Анна, Козеляк Юстина.
В. 130. Тимошек Йосиф.
В. 142. Левчак Гендрик.
В. 143. Смереко Франка, Шавалюк Франка, Кухарський Владек, Донечська Маріянна, Кеній Павло.
В. 147. Рудяк Ольга, Фартух Іван.
В. 155. Процанин Олена, Масник Михайло, Ґрубізна Стефанія, Мізерний Іван.
В. 158. Лотоцький Андрій, Лотоцький Стефан.
В. 160. Заборська Олена.
В. 161. Підуфалій Параска.
В. 164. Пасик Анна, Іванина Іван, Роль Анна.
В. 171. Ткачук Катерина.
В. 183. Сорока Марія, Каралаш Дзеймс Л., д-р., Фіцик Петро, Салович Сузанна.
В. 192. Лісович Олекса.
В. 204. Гришко Омелян, Кузів Анна, Поручинський Семен, Лисогір Никола.
В. 206. Корія Марія, Схаб Наталка, Косюк Іван, Ґуловач Володимир.
В. 217. Онуфрик Андрій.
В. 219. Беркей Юстина.
В. 221. Бодак Теодор, Гринчишин Павло.
В. 222. Заокопна Юлія, Заокопна Марія Ванда, Онищук Михайло, Миськевич Стефанія, Звік Катерина.
В. 223. Замулинська Марія.
В. 230. Тімс Володимир, д-р.
В. 238. Івашків Анна, Мороз Катерина, Гримяк Михайло, Давискиба Никола, Давискиба Марія, Козак Зофія.
252. Сливка Юстина, Мегаль Віктор, Германович Петро.
В. 259. Горинец Марія, Ґула Стефан, Ґула Казимир.
В. 268. Орлак Анна Л., Кейн Вілям Д., д-р., Лопацький Йосиф.
В. 270. Станиславишин Казимир, Станиславишин Евдохія.
В. 273. Годованський Лев.
В. 276. Ґранович Олекса, Ґузик Ольга.
В. 292. Кось Марія, Романофф Петро, Онуфритон Стефан К., Беньо Марія, Кось Михайло М., Дворянин Олена, Петрик Теодор, Дворянин Михайло, Каменецький Іван.
В. 298. Морозович Богдан, Швед Олена.
В. 310. Курилас Теодор, Курилас Ева.
В. 313. Зазворська Ірина.
В. 316. Боса Анна, Бойко Михайло.
В. 317. Шмокалюк Петро, Залеська Анна.
В. 325. Мацура Анна.
В. 330. Андріїшин Рей Іван.
В. 336. Рой Михайло.
В. 337. Захарків Евстахій, Західний Захарій, Західна Текля.
В. 338. Павлиш Іван, Шубак Станислав.
В. 341. Косіковська Юлія, Косіковський Ілько, Поворожник Юлія, Нікон Никола, Червак Олекса, Косіковська Стефанія, Дуда Павло, Косіковська Марія.
В. 342. Сокальська Надія, Воланський Мирон, Волонський Василь.
В. 350. Кроглей Юрій.
В. 357. Борик Іван.
В. 361. Шмир Анна, Шиманський Станислав, Чорнюк Юлія, Олиник Катерина.
В. 363. Балацька Анна, Балацький Іван.
В. 364. Гуфнейґел Анна.
В. 367. Сулима Анастазія, Сулима Анна.
В. 375. Багрій Дмитро.
В. 379. Подола Тома.
В. 390. Пич Іван, Кінаш Теодор.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Ґоґоц Петро, Цап Йосиф, Цап Анна, Хрущ Лука, Раповий Володимир,* Федак Нетій.
В. 7. Федашко Лука.
В. 9. Янковський Йосиф, Янковська Анна, Ващук Мартин.
В. 22. Чорномаз Мирослав.
В. 31. Палик Іван.
В. 36. Легка Агафія.
В. 39. Мец Яків, Матковський Йосиф.
В. 42. Міщанський Стефан, Припхан Михайло.
В. 43. Бабей Агафія, Новіцький Митрофан.
В. 57. Вертепна Катерина.
В. 59. Лободинська Катерина.
В. 64. Ількович Іван.
В. 69. Макар Іван.
В. 74. Ґеча Іван, Шевчук Стефан.
В. 80. Кобітка Марія, Кобітка Никола.
В. 86. Гавриляк Андрій.
В. 95. Борута Юрій, Кріль Настя, Кріль Василь.
В. 99. Баловський Омелян.
В. 102. Стадник Теодор, Клипчак Іван, Цап Розалія.
В. 105. Шейка Василь, Мричко Василь.
В. 123. Драган Дмитро, Бриндзя Іван.*
В. 130. Вікс Марія, Шолок Катерина.
В. 141. Гуцула Стефанія.
В. 144. Ростатська Каролина.
В. 147. Кмец Петро, Баранчак Григорій, Мороз Мирослав.*
В. 193. Дзюрняк Марія, Януш Войцех, Януш Анеля.
В. 195. Демчар Павло.*
В. 207. Тимкович Теодор.*
В. 209. Дацько Теодор, Келман Стефан, Дацько Анна.
В. 219. Козира Іван, Стахура Гавриїл, Атаманець Іван.
В. 221. Мусій Василь.
В. 242. Дубіцький Франко.
В. 251. Буй Стелля.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 270. Тізьо Юрій Григорій.
В. 277. Ярошевич Михайло, мол.*
В. 283. Батько Стефан, Батько Анна.
В. 287. Цан Василь.*
В. 291. Бурґ Іван, Бурґ Стелля.
В. 292. Заяц Лавренс.
В. 317. Фурґаль Михайло.
В. 334. Костирка Іван.
В. 352. Лесюк Юлія.
В. 361. Мельник Катерина, Остров Чачуна Марія.
В. 365. Горват Марія, Кашитський Іван, Камінський Никола, Камінська Магдалена, Горват Тесій.
В. 370. Чухрей Іван, Вітенько Зофія.
В. 375. Козак Григорій.
В. 390. Бугрин Анна, Бугрин Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 7. Глинянський Михайло.
В. 20. Ґаврик Фруська.
В. 137. Грабар Стефан.
В. 156. Трусь Франко.
В. 176. Бруц Петро.*
В. 183. Шустакевич Роман,* Вожник Іван,* Вожник Михайло.*
В. 204. Багрій Ксеня, Багрій Дмитро.
В. 217. Петровський Никола.
В. 222. Шемердяк Ольга, Шемердяк Стефанія.
В. 233. Кузан Анна, Запоточна Марія.
В. 270. Чубатий Олекса, Жарський Франко.*
В. 307. Маліновський Григорій.
В. 370. Павук Анна, Башта Олена, Башта Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 28. Москолик Зофія.
В. 123. Гусениця Олена, Іванців Григорій,* Шквірюк Михайло.*
В. 161. Сенько Василь.*
В. 206. Колисник Анна.
В. 310. Рибак Тома,* Рибак Текля.
В. 317. Фурґаль Михайло.*
В. 361. Мельник Катерина.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 7. 1 член.
В. 57. 4 членів.
В. 189. 1 член.
В. 215. 1 „
В. 361. 1 „
В. 370. 1 „

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Бобеляк Іван, Старовецька Анна.
В. 11. Пустельник Анна, Яцинич Катерина, Бушко Никола.
В. 20. Білоус Анастазій.
В. 39. Гривняк Зофія.
В. 47. Валоне Тереса.
В. 56. Палюх Анна, Палюх Марія.
В. 59. Шміґельська Олена Н.
В. 61. Оріщак Марія, Уріщак Іван,* Уріщак Анна.
В. 70. Кухар Катерина.
В. 76. Тарновська Марія.
В. 78. Дронюк Анна, Дронюк Стефан.* Бівас Іван, Маціовський Станислав, Ваненчук Антін, Старжецький Семко, Дронюк Юрій, Якобовський Іван, Маціовський Станислав,* Косинський Михайло, Фіняк Яків, Тимчишин Марія.
В. 84. Шурко Іван.
В. 85. Борецький Прокоп.
В. 91. Ковалик Василь, Павлиш Луця, Павлиш Марія, Павлиш Никола, Павлиш Анна.
В. 96. Соболь Марія.
В. 106. Медій Анна, Медій Яків, Медій Маря, Медій Володимир,* Медій Франко.*
В. 109. Ґалас Річард.*
В. 127. Град Стефан, Шеремета Володимир, Кушка Теодор.
В. 130. Кутинський Павло.
В. 134. Коґут Анна.
В. 135. Зіз Стефан, Зіз Текля.
В. 137. Яворська Марія, Нановська Анна М.
В. 142. Ґлух Анна.
В. 144. Бобола Станислав.*
В. 145. Сливчук Стефан.*
В. 155. Берко Володимир,* Шпак Михайло.*
В. 159. Ткачук Анна.
В. 165. Гукало Марія.
В. 166. Проц Михайло.
В. 170. Огоновський Володимир.
В. 181. Швец Марія.
В. 200. Стахів Петро, Харишин Дмитро, Стахів Марія, Теслюк Яким.
В. 203. Вітенко Юрій,* Клим Станислав,* Романяк Михайло,* Антонів Стефан,* Антонів Вілям,* Блажовська Ірина, Блажовська Меланія Марія, Мачержак Чарлс,* Козак Іван Вілям.*
В. 204. Романишин Василь,* Редолевич Катерина.
В. 221. Мацюк Ева.
В. 227. Якобій Антін, Кохан Никола,* Кохан Іван.
В. 230. Смаль Анна, Глуханич Франко, Смаль Ілько.
В. 237. Коцопій Мирон.*
В. 270. Салюк Павлина, Підгурський Володимир.*
В. 275. Кіндзерський Станислав, Кіндзерська Йосифа, Кіндзерська Сташка.
В. 276. Надзяк Гаврило, Бірців Гнат, Маслак Онуфер.*
В. 278. Саїв Стефан,* Саїв Анастазія.
В. 282. Кашубінський Іван.*
В. 290. Петрик Іван.*
В. 291. Курч Василь.*
В. 292. Беньо Марія.
В. 296. Дубляниця Михайло.*
В. 304. Бирва Михайло.*
В. 312. Фецак Іван.*
В. 316. Петрів Іван.*
В. 326. Ґашковська Соломея, Ґуральчук Мартин, Ґошковський Едвард.*
В. 336. Вельґан Петро, Лучка Йосиф, Лучка Анна.
В. 342. Познанський Михайло, Познанська Катерина, Шумний Григорій.
В. 343. Федоришин Стелля.
В. 347. Бартон Йосиф, Зубрицький Теодор, Глосницький Іван.
В. 359. Якубик Ізидор, Юрович Михайло,* Ґула Анна.
В. 362. Курко Марія.
365. Мичак Марія, Москалик Іван мол.,* Ґулик Іван, Загібайло Іван, Сухеня Андрій, Москалик Іван, Раповий Федор, Мичак Кость, Боївка Павло, Боївка Анна, Боївка Ева М., Ґулик Марія.
В. 367. Мацик Теодор.
В. 369. Мороз Володимир.*
В. 370. Стасюк Кароль, Верґун Роман.
В. 372. Шило Петро.
В. 390. Батюк Богдан.*
В. 401. Гірко Іван.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 18. Павук Анна, Башта Марія, Башта Олена.
В. 33. Бруц Петро.*
В. 42. Грабар Стефан.
В. 50. Валах Антін, Запоточна Марія, Кузан Анна, Валах Катерина.
В. 65. Жарський Франко.*
В. 83 Маліновський Григорій.
В. 85. Глинянський Михайло.
В. 219 Козира Іван.
В. 243. Шемердяк Ольга, Шемердяк Стефанія.
В. 247. Труш Франко.
В. 292. Шустакевич Роман.*
В. 295. Семенюк Марія, Семенюк Іван.
В. 310. Багрій Дмитро, Багрій Ксеня.
В. 316. Петровський Никола.
В. 361. Чубатий Олекса.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 28. Москолик Зофія.
В. 123. Гусениця Олена, Іванців Григорій,* Шквірюк Михайло.*
В. 161. Сенько Василь.*
В. 206. Колисник Анна.
В. 310. Рибак Тимко,* Рибак Текля.
В. 317. Фурґаль Михайло.*
В. 361. Мельник Катерина.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 7. 1 член.
В. 57. 4 „
В. 189. 1 „
В. 215. 1 „
В. 361. 1 „
В. 370. 1 „

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 98. Гевчук Зофія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 137. Ельницький Михайло.*
В. 194. Сціборський Станислав.
В. 251. Форналь Марія.
В. 336. Іваночко Андрій.
В. 361. Ковтун Анна.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 4. Сенько Стефан.
В. 11. Гамівка Іван.
В. 27. Шийка Іван.
В. 32. Філовяк Анна.
В. 56. Медвідь Данило.
В. 58. Круковський Сергій.
В. 84. Махно Дмитро.
В. 98. Майковський Іван.
В. 99. Баловський Омелян.
В. 120. Фечушак Ева.
В. 160. Заборський Михайло 2.
В. 198. Фучило Іван.
В. 214. Завадовський Стефан.
В. 232. Кічан Іван.
В. 296. Кобаса Філер.
В. 317. Деманик Максим.
В. 342. Тилка Йосиф.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1937 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	22,298
В місяці жовтні 1937 р. принято нових	157
В місяці жовтні 1937 р. принято наново	94
В місяці жовтні 1937 р. принято з переступними листами	21
В місяці жовтні 1937 р. принято з інших кляс	10
В місяці жовтні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	9
Разом	22,589
В місяці жовтні 1937 р. суспендовано	138
В місяці жовтні 1937 р. відійшли з перест. листами	23
В місяці жовтні 1937 р. відійшли до інших кляс	10
В місяці жовтні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	9
В місяці жовтні 1937 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці жовтні 1937 р. відійшли зі зворотом в готівці	5
В місяці жовтні 1937 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці жовтні 1937 померли	18
Разом	204

З кінцем жовтня 1937 р. в У. Н. С., було дорослих членів 22,385

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	12
В клясі А.А.	на $ 500	127
В клясі В.	на $ 750	23
В клясі С.	на $1000	269
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	433
В клясі О-1000	на $1000	293
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1.045
В клясі Р-1000	на $1000	663
В клясі Р-1500	на $1500	6
В клясі Р-2000	на $2000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	714
В клясі Е-1000	на $1000	273
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	3

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,253
В клясі W-1000	на $1000	2.401
В клясі W-1500	на $1500	9
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клягсі Т- 250	на $ 250	229
В клясі Т- 500	на $ 500	4,221
В клясі Т- 750	на $ 750	630
В клясі Т-1000	на $1000	9,466
В клясі Т-1500	на $1500	212
В клясі Т-2000	на $2000	61
	Разом	22,385

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 6. Федір Олена.
В. 29. Ращик Марія, Совяк Анна.
В. 43. Державович Анастазія, Держанович Павло.
В. 48. Петіс Франко.
В. 63. Гуня Ольга, Гуня Павло, Луківський Іван Г. мол.
В. 85. Подоляк Параска, Подоляк Теодор, Паращук Іван, Подоляк Марія, Подоляк Анна.
В. 95. Гурин Франко, Гурин Геня, Морикин Юрій.
В. 96. Шірій Міній, Шірій Василь, Василик Юлія.
В. 99. Балько Катерина.
В. 102. Щіло Іван.
В. 125. Козеляк Розалія 2, Костерка Наталія М., Василовська Ярослава Розалія 2.
В. 136. Качмар Катерина, Качмар Ева.
В. 137. Загачевський Роберт.
В. 143. Ріло Ольга 5, Ландяк Емет Евген.
В. 147. Ґаландяк Михайло, Ґаландяк Петро.
В. 155. Шевчук Олена.
В. 161. Підуфала Анна.
В. 164. Іванина Тереса.
В. 173. Міцел Марія А.
В. 204. Багрій Іван, Багрій Никола, Ковальчук Дмитро, Ковальчук Марія, Кузів Іван, 5. Дубас Віра.
В. 210. Кіндириш Теодор.
В. 221. Костерка Данило Василь 2, Василовський Володимир Пилип, Ґалан Ліліян Лорен, Ґалан Марія.
В. 252. Роган Верґенія.
В. 254. Старанчак Едвард, Старанчак Стефанія, Зен Марія, Гренко Варвара, Гренко Дорота.
В. 291. Филипів Ольга, Петриканин Іван П., Филипів Володимир.
В. 292. Романофф Ольга, Кость Володимир Іван, Кость Ольга Дзінія, Дворянин Йосифа, Дворянин Стефан.
В. 296. Климчик Анна.
В. 309. Демко Вайола, Демко Каролина.
В. 338. Павлиш Елизавета, Павлиш Михайло, Павлиш Марія, Павлиш Іван, Шубак Дмитро, Шубак Анна, Шубак Стефан, Шубак Михайло.
В. 341. Поворожник Ілько, Поворожник Ольга, Поворожник Меланія.
В. 342. Гамадик Андрій.
В. 363. Балацька Карен Анна.
В. 375. Максимюк Рональ, Максимюк Данило, Максимюк Микола.
В. 390. Ґабріян Емілія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Багрій Іван, Крушінський Йосиф, Багрій, Багрій Григорій, Багрій Мирослав.
В. 42. Припхан Михайло, Припхан Славка, Припхан Олена.
В. 43. Новіцька Катерина.
В. 59. Лободинська Стефанія, Лободинська Марія, Лободинська Зофія, Лолодинська Анна.
В. 80. Кобіта Михало, Кобіта Анастазія, Кобіта Адам Йосиф.
В. 95. Кріль Катерина, Кріль Наста, Кріль Стефанія, Кріль Василь.
В. 102. Цап Іван, Цап Марія.
В. 123. Бриндзя Григорій, Бриндзя Евгенія, Бриндзя Богдан.
В. 193. Януш Йосифа, Януш Олена.
В. 231. Кароли Іван, Курило Йосиф, Курило, Катерина, Курило Стефан.
В. 316. Архетка Анна, Архетка Ольга.
В. 365. Камінська Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 56. Грушкевич Іван, Канюк Володимир, Канюк Іван, Ковальчук Катерина, Палюх Анастазія, Серило Петро, Серило Юрій, Вітенко Марія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 1. Панчар Іван.
В. 10. Погода Олена, Погода Тадеуш, Погода Емілія, Погода Олекса, Погода Ольга, Погода Текля.
В. 29. Гривняк Василь.
В. 91. Павлиш Юліян Павлиш Людвиґа.
В. 96. Собіль Анеля, Собіль Олена, Собіль Володимир, Соболь Емілія, Соболь Розалія.
В. 135. Ґлушко Анна, Ґлушко Юрій, Ґлушко Дмитро, Ґлушко Марія
В. 176. Демкович Михайло.
В. В. 193. Молинський Михайло, Папцун Едвард, Папцук Йосиф.
В. 200. Стахів Олена, Стахів Мирослав, Стахів Петро.
В. 227. Броник Іван, Якобій Марія.
В. 230. Прислинська Дорка, Глуханич Олена.
В. 233. Ґаладей Евлин, Ґаладей Робер.
В. 235. Платек Тілій.
В. 260. Кіцак Катерина.
В. 275. Кіндзерський Іван.
В. 276. Бірців Іван, Бірців Анна.
В. 291. Маречко Олена, Маречко Мелянія, Ратковський Кейсій, Савчак Володимир, Ратковська Стефанія, Зох Михайло.
В. 326. Горшковська Катерина.
В. 367. Мацик Йосиф.
В. 370. Верґун Іван Роман.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 5. Кривен Анна, Черватюк Михайло.
В. 6. Федів Стефан.
В. 16. Кашинський Андрій.
В. 58. Піткова Анна.
В. 64. Атаманец Петро, Похмурський Іван, Сас Марія.
В. 66. Цомле Теодор.
В. 87. Трояновський Іван, Ґембарський Никола, Трояновська Марія.
В. 103. Адамчук К. Ірина.
В. 114. Гінко Петро.
В. 121. Юревич Григорій.
В. 142. Левчак Гендрик.
В. 143. Смереко Франка.
В. 147. Фартух Іван.
В. 155. Процанин Олена, Масник Михайло, Ґрубізна Стефанія, Мізерний Іван.
В. 158. Лотоцький Стефан, Лотоцький Андрій.
В. 206. Кравец Марія, Схаб Наталка, Ґуловач Володимир, Косюк Іван.
В. 223. Замулинська Марія.
В. 259. Ґула Стефан, Горінець Марія, Ґула Казимир.
В. 276. Ґузик Ольга.
В. 292. Беніо Петро.
В. 298. Швед Олена, Морозович Богдан.
В. 316. Бойка Михайло, Боса Анна.
В. 317. Шмокалюк Петро, Залевська Анна.
В. 336. Рой Михайло.
В. 342. Сокальська Надія, Воланський Мирон, Воланський Василь.
В. 357. Борик Іван.

ДІТИ ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 56. Грушкевич Іван, Канюк Володимир, Канюк Іван, Ковальчук Катерина, Палюх Анастазія, Серило Петро, Серило Юрій, Вітенко Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 309. Дамко Алфред.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 76. Вельґус Юрій.
В. 114. Нестор Станислав.
В. 160. Заборська Олена.
В. 328. Василишин Марія.
В. 336. Кухаришин Анастазія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1937 р. було в У. Н. С. дітей членів	7,894
В місяці жовтні 1937 р. принято нових	92
В місяці жовтні 1937 р. принято наново	45
В місяці жовтні 1937 р. принято з переступними листами	—
В місяці жовтні 1937 р. принято з інших кляс	8
Разом	8,039
В місяці жовтні 1937 р. суспендовано	46
В місяці жовтні 1937 р. відійшли з переступними листами	—
В місяці жовтні 1937 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	45
В місяці жовтні 1937 р. відійшли до інших кляс	8
В місяці жовтні 1937 р. відійшли зі зворотом готівки	5
В місяці жовтні 1937 р. відійшли на безплат. продовжен.	1
В місяці жовтні 1937 померли	—
Разом	105

З кінцем жовтня 1937 р. в У. Н. Союзі було дітей членів 7,934

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 ц. місячної вкладки	5,653
В клясі 2-ій за 50 ц. місячної вкладки	1,730
В клясі 3-ій за 50 ц. місячної вкладки	551
Разом	7,934

З кінцем жовтня 1937 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених 30,319

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за жовтень 1937 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж жовтня 1937 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

вала. Ришард не був ба- Коли це вперше трапи- хаю та що інші ...

БЕЗСМЕРТНІ КНИЖКИ

„ТАРАС БУЛЬБА", ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ МИКОЛИ ГОГОЛЯ.

Микола Гоголь не новий письменник, а його „Тарас Бульба" не літературна новина, але цю повість цього письменника будуть мабуть люди читати, поки буде в світі існувати читання книжок. Стала вона необхідною лектурою старих і молодих не лише серед москалів, котрих мовою написав автор первісно цю повість, але й серед просто всіх народів світу, бо майже кожною мовою перекладено цей мистецький твір. Англійською мовою є кілька перекладів і наші діти, читаючи цю книжку англійською мовою, часто розпитують своїх старших про неї. Деколи дітям в американських школах приходиться навіть читати цю книжку як обовязкову лектуру, і тоді, звичайно, навіть соромливі діти звертаються до батьків по інформацію.

Хоча книжка була написана первісно московською мовою, то для українців вона цікава з двох причин. Поперше, автор її це українець зроду, а подруге, повість представляє життя українців. Є це саме історочна повість, себто повість, що змальовує життя в давнину. Період нашої історії, котрому Гоголь присвятив цю повість, це часи самого розгару боротьби між українським народом і польською шляхетською державою, отже період, цікавий велитенськими рухами народніх мас, зударами цілих кляс.

Щоб змалювати цю прецікаву добу, автор скупчив увагу читача на одній українській родині, що через своє суспільне становище стоїть в осередку цеї боротьби. Очевидно, ніяка родина не може бути осередком цеї боротьби так, що є просто суттю тих часів, як родина козаків. Такою родиною є родина Тараса Бульби, одна з корінних старих полковницьких родин. У ній традиція козаччини билася живою струєю, в котрій ні один чоловік не вважавсяб чоловіком, якби він не став козаком. В такій родині хлопець змалку мріє про те, як він виросте й піде на Січ слави добувати. Як його, вже підростком, віддадуть у школу, щоб навчився грамоти, то як він вернеться зо шкіл додому, його не питають, чи вміє він по грецьки або по латинськи, але оглядають, чи він одітий по козацьки, чи вміє постояти за свою честь, чи готов виставити свою шкіру на небезпеку в її обороні.

Микола Гоголь, котрий самий походив з дворян, що виросли з цього козацтва, дуже вміло починає свою повість власне з такого повороту двох синів козака Тараса Бульби з київської академії. Батько починає з них насміхатися, щоб спробувати, чи вміють вони постояти за себе. З двох синів кожний відкликається на батьківські провокації в інший спосіб. Як один з них визвав батька на кулаки, то батько його за це не ганить.

„Та він славно бється! — кричить Тарас Бульба. „Їй Богу, гарно. Добрий козак буде. Ну, здоров, синку. Почоломкаємось". І батько з сином стали цілуватися. „Добре, синку. Отак тузуй усякого, як мене тузував; нікому не спускай!"

Звісно, що такі цікаві люди позаходять у ріжні предивні пригоди, яких у цю прецікаву переломову добу не бракувало. І справді, ще тижня не були хлопці вдома, а батько вже виряжає їх на Запоріжжя. Як жінка стала плакати, він їй гукає: „Годі, годі голосити, стара. Не на те козак, щоб володитися з бабами. Ти би ще [illegible] тай сиділаб на них, як квочка на яйцях".

Поїхав Тарас Бульба з синами на Січ. Читач тепер може пізнати козацькі звичаї-обичаї, з якими стрічають нових січовиків, з якими вибирають старшину, і таке інше. Нова старшина рішає війну. І зараз маємо козацькі приготування до війни: описати їх може хіба людина, що сама їх бачила, або робила пильні розсліди, або виросла серед живої традиції.

Кожна нація, що поселилася в Україні, зачеплена війною. Інакше до неї відносяться українці, інакше поляки, інакше жиди. Кожна з них по свому втручується до війни. Та здавалось би, що відносини між поодинокими народами зложаться ясно. Нехай буде, наприклад, що поляки проти українського козацтва; але це, що вони вороги, від яких приязни не ждати, всякому ясно. Але що станеться, як це відношення буде затемнене особистими вподобаннями між представниками двох націй? Як тоді вийти з такої плутанини? Що зробити, коли одні почування тягнуть людину до одної нації, а інші почування — до другої? Що зробити, коли в цей спосіб зітруться з собою два найдужчі почування, наприклад: любов до жінки й любов до рідного краю? Або любов до дитини й любов до лицарських традицій козацтва?

Гоголь власне малює такий зудар дужих особистих почувань. Один з синів полковника Бульби закохується в польській панянці, дочці визначного шляхтича. Дівчина, свідома ляшка, знає, що козак по своїй національности ворожий її нації й державі, і вона робить усе, щоб його відвести від війни проти її кляси, народу й держави. Якби цей козак подався на її намови й зрадив рідний край, то справа скінчилась би, якби козак стояв самий. Але звісно, козак на війні не самий: є з ним ще й брат і батько. Що буде з батьком, як він дізнається про зраду свого сина? Що буде з батьком, як він у бою стріне свого сина по боці ворогів?

Старий козак рішив ясно. В нього не було вагань. Він знав, що робити. Так старий Тарас Бульба став синовбивником.

У бою, в котрім старий Бульба був тяжко порубаний, його старший син пропав. Вилизався Бульба з тяжкою бідою з ран і став з козаками збиратися в похід на море, на турка. Одначе думка, що його син може десь живий, не дає йому спокою. Він догадується, що його син попав у польський полон, і батько збирається його шукати. Знає він, чого йому ждати, як його поляки пізнають, але хочби що там було, він поїде дізнатися. При помочі жидів він дізнається, що син у Варшаві. В самому гнізді шершенів. Знає батько, чого Остапа взяли у Варшаву й знає він, що йому самому грозить, але він вибирається у Варшаву, щоб хоч побачити Остапа перед смертю.

І бачить старий козак, як уміє по козацьки вмирати на муках його син.

Вертається старий козак без синів додому, в Україну, але по дорозі попадає полякам у руки. І присудили його „за гетьманським дозволом спалити живцем перед усім військом". І вмирає й він в огні, але не про себе думає, а про те, щоб останніми словами рятувати своїх товаришів, що попали в труднощі в бою з ворогами.

Кінчиться повість так, як вона вся: трагічно. Немовби трагічна вона вся, від початку до кінця. Як інакше можна назвати повість, у котрій гинуть три провідні характери, та ще батько й два сини, а до того два мученицькою смертю, а третій з рук власного батька?

А проте чи справді можна назвати цю повість трагічною без потіхи? Чи справді це трагедія без ніякої заради? Чи не має заради читач повісти, коли він читає про такі характери, такі дужі душею, що вміють так твердо жити для свого ідеалу, що ідеали не лише голосять, але для них уміють посвячувати все, що мають найдорожче; не лише мир і особисте безпеченство, але й власне життя й власну родину? Чи нема поза цими,назверх трагічними подіями основної душевної потіхи, що люди, які так уміють жити й умирати, не можуть загинути в світі?

Чи не тому це було, що ця повість великого українця, що писав по московськи, стала популярною книжкою по всьому світі, дорогою однаково своїм і чужим, старим і молодим?

КОМУНІКАТ У. П. СЛУЖБИ

Британський посол про вагу української справи.

Посол до британського парляменту й голова Міжпарляментарної Юнії, Рис Дж. Дейвис, прийняв у себе на авдієнції 20-го жовтня б. р. представника Української Пресової Служби. Пан Дейвис тепер відбуває туру з докладами по Америці, а його головна кватира міститься в готелі „Пенсилвенія" в Ню Йорку.

Перервавши важливу працю, посол Дейвис завів гутірку та пояснив, що його доклади для американського загалу є на соціяльні теми, особливо на тему соціяльного обезпечення. „Я радий був", сказав посол Дейвис, „що мав також нагоду говорити й до українців в Америці". А п. Дейвис, як це вже донесла преса, дав низку відчитів для українського громадянства на тему України.

На запит, який його погляд на українську справу взагалі, п. Дейвис першусього запевнив свойого співрозмовця, що він, як приватна особа, має багато більше симпатії до українців та їхньої важливої справи, ніж те, що він може дозволити собі публично висказати як урядова фіґура великої та відповідальної держави.

Коли наш представник запитався його, чи він погоджується з твердженням, що українське питання сьогодні займає важливе місце в світовій політичній констеляції та не є зовсім байдужним дотичним міністерствам европейських держав, і що повстання незалежної української держави в найбільшій мірі причинилосяб до устабілізування Европи, то п. Дейвис відповів:

„Скажу вам правду, що чим більше я студію змагання українського народу, тим більше набираю переконання, що далеко лекше булоб завести мир у східній Европі, колиб декотрі держави, в яких інтересі це лежить, присвятили домаганням українців пильну увагу. Я є того переконання, що кожна нація в світі мусить мати право на політичну свободу та самовизначення".

Нетолерантність советської Росії обурююча.

Говорячи про майбутність української справи та про те, коли може прийти відповідна хвиля до визволення України, посол Дейвис звернувся думкою до тих нестерпних обставин, що сьогодні панують під советським режімом. На його думку, коли вже росіяни нехтують правом українців бути самостійними, то це не означає, що вони мають заборонити розвиток українського народнього життя й української культури. Він сказав:

„Не можу уявити собі, як советський уряд, що нібито є на дорозі до повної демократії, може нехтувати навіть тими поміркованими культурницькими вимогами, які має український нарід".

Про українців в Америці.

Розмова зійшла на тему готовости українського народу до прийняття відповідного моменту до визволення. Посол Дейвис заявив, що, на його думку, українці задержують дуже бадьору поставу та є незле підготовані до будуччини. Для прикладу він згадав про патріотичну українську еміграцію в Америці та сказав: „Українці в Америці, якщо дійсно доцінюють свободу слова, якою вони тут тішаться, мають нагоду зробити тут для свого рідного краю багато більше, ніж вони може думають"... „На мене велике враження зробило духове підняття та віра американських українців у демократію й свободу".

Положення українців під Польщею незавидне.

Представник Української Пресової Служби згадав про поїздку посла Дейвиса до Польщі кілька літ тому. Він спитався посла Дейвиса, що він думає про польсько-українські відносини супроти того, що він бачив у Західній Україні. Пан Дейвис без вагання відповів:

„Коли я кілька літ тому відвідував східню Галичину, то мене незвичайно болючо вразили обставини, серед яких живуть українці під Польщею. Я певний, що поляки не образяться, коли я скажу, що культурний рівень українців у Галичині є принайменше такий самий, як культурний рівень самих поляків, коли не вищий. Ніколи не може бути згоди між поодинокими національними ґрупами, що знаходяться під одним спільним урядом, якщо цей уряд нехтує їхніми національними характеристиками й аспіраціями".

Прощаючися зо своїм гостем, посол Дейвис висловив надію, що багато з його приятелів в Америці напевно стануть згодом у ряди прихильників української справи.

—o—

ГЕНРИ ВІКГЕМ СТІД ПРО УКРАЇНУ.

В жовтні цього року відвідав Канаду й Злучені Держави Америки відомий британський журналіст і публіцист, Г. Вікгем Стід з Лондону.

В розмові, яку мав з ним представник Української Пресової Служби 15-го жовтня в Ню Йорку, якраз день перед його відїздом назад до Англії, п. Стід підкреслив, що він пильно студіював українську справу впродовж останніх трьох десятиліть. Хоч є в нього деякі застереження відносно ставлення української справи, то його опінія про сьогоднішнє положення українського питання є така, що український національний рух змогутнів до тої міри, що світові великодержави не можуть вже більше нехтувати будучність України. Він здає собі справу з цього, що коли йде про орґанізованість українців, то вони черпають свої сили з могутнього джерела свойого націо-відчування.

Пан Стід погодився з заввагою, що думка про незалежну українську державу як стабілізуючий чинник Европи не є чужою провідним умам европейських урядів, одначе додав:

„Дуже нефортунним для українців є це, що за границею, спеціяльно в Англії, є люди, що намагаються звязувати вашу справу з усякою пропаґандою деяких країв та через те спричинюють мильне розуміння вашої проблеми".

В дальшій розмові п. Стід признав, що положення українців під їхніми окупантськими режімами є незавидне. Він думає, що майбутня нагода до визволення України „прийде з бігом розвитку подій у советській Росії в будуччині".

UKRAINIAN PRESS SERVICE,
51 East 42nd St., New York, N. Y.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Реферат пані Демидчукової.

Дня 7 листопаду, по скінченні Листопадовго Концерту, зійшлися місцеві жінки, щоб вислухати реферат для жінок, який виголосила пані Марія Демидчук з Ню Йорку. Шановна бесідниця представила, якими шляхами ми повинні ступати і працювати для визволення України. Як приклад вона вказувала жінок інших народів, які відгравали велику ролю у визволенні свого народу. Чужі жінки в моментах всенародньої небезпеки не спинювали своїх мужів, братів, чи синів від вступлення до армії, але ще заохочували їх. А наші часто думали про безпеку свого мужа, брата, або сина і спинювали їх від війни, бо боялися, щоб їм чого злого не сталося. Безпеку нації ставилося на друге місце.

Далі бесідниця розказала про ті причини, що спонукують нашу молодь у рідному краю до нестримної боротьби з ворогом. Ці причини це, з одного боку, гнет ворогів, а з другого, велике бажання розвивати свою власну національну культуру і цивілізацію та бути серед інших народів рівним, а не слугою.

Далі розказала про українські жіночі орґанізації в Америці, про С.У.А. і про У.Ч.Х. ОДВУ, та про завдання їхньої праці. Після цього бесідниця закликала створити місцевий відділ У.Ч.Х. В тій цілі збори ухвалили влаштувати ще одно зібрання, але, на жаль, внаслідок певних причин на те зібрання прийшло мале число людей. Деякі наші жінки боялися, що у Вунсакеті вже є одна жіноча орґанізація, тож другої не потрібно. А тимчасом воно так не є. Бо в нас є багато жінок, що не стоять у жіночій орґанізації, а ті, що стоять, моглиб вступити до ще одної. Бо ріжні орґанізації мають ріжні завдання перед собою, і коли хтось належить до одної, то це ще не значить, що вже не може належати до іншої. Можна належати до кількох орґанізацій, а проте спільно працювати для одної цілі.

Ми повинні брати собі приклад з жіночих орґанізацій у старім краю. Там є багато жіночих орґанізацій і кожна з них має щось спеціяльне перед собою. А між ними є згода і співпраця, яка приносить великі користи нашому народові.

Учасниця.

Пацієнтка: — Пане докторе, я волю вмерти ніж дати себе оперувати!

Лікар: — Моя пані, таж одне не виключає другого!

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ВІЙНА, ЧИ МИР?

Лорд Роберт Сесил, англійський політик, предсідник Союзу Ліґи Націй у Великій Британії, та його жінка по відвидинах у Білім Домі. Лордові Сесилові надано недавно нагороду Нобля за його заходи за заведення постійного миру.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Листопадове Свято.

Заходом зорганізованих українських націоналістів у Шікаґо влаштовано величаве Листопадове Свято 31-го жовтня б. р. Вже в 2-гій год. пополудні велика саля „Шопін Одиторіюм" була заповнена. Свято відкрив голова окружної управи в Шікаго, інж. С. Куропась, а черговї точки програми проголошував п. Іван Коґут, голова „Ют Кавнсил" у Шікаґо.

Хор Молодих Українських Націоналістів, під батутою диріґента А. Юрченка, відспівав „Боже великий, єдиний", котра то пісня зробила велике враження на публику. Цей хор виступав перший раз у націоналістичних одностроях і за такий короткий час підготував багато нових стрілецьких пісень та пописався знаменито.

В більшости програма була виведена нашою, тут родженою молоддю, а кожна точка випала знаменито.

Стяточний реферат виголосив д-р А. Ґрановський, професор Мінесотського університету і голова центральної управи ОДВУ з Ст. Пол. Шановний промовець представив час зриву українського народу за свою самостійність і взивав усіх до продовження цеї праці, котру розпочали наші ґерої. Реферат був глибоко обдуманий і повчальний. Деклямація маленької панни Леськів, сольо спів 12-літнього Евгена Маштала, деклямація 6-літнього В. Джамана і фортепіянове сольо маленького М. Кордика були виконані якнайкраще.

Тенорове сольо Я. Бубнюка, бувшого старшини У. Г. А., з Борнсайд, баритонове сольо диригента хору Олександра Юрченка, деклямація панни Іванни Коґут і виступ славної артистки - скрипачки панни Анни Мотлюк були так знаменито виконані, що треба вірити, що Шікаґові не бракує артистів.

Слово до збірки промовив Я. Бубнюк, котрий уміло представив те, що самий пережив. Взивав до допомоги українським інвалідам і визвольній боротьбі.

Жертви зложили: д-р Смук, Н. Ґуцул, В. Тимчук по $5; по $2: пані Е. Ковалик, С. Куропась, І. Миленький, М. Риза, П. Мельник, П. Жовнірчак, М. Гірняк, Т. Ґресько, В. Паньків, И. Лоханський, Н. Панчук, І. Побуцький, Т. Подола, Р. Попадюк, Д. Кушіль, А. Брудний і К. Ґавлічинський; по $1: Г. Семочко, В. Сидорик, Ю. Куць, В. Любас, К. Щербатий, И. Край, Д. Гаврілюк, П. Квасниця, Куцик, Андрейко, М. Петрів, М. Семків, М. Савчин, Ю. Маринів, Д. Попадюк, М. Кіт, А Цебак, Л. Федик, А. Крупяник, В. Матвіїв, Н. Четвінський, А. Кукулюс, В. Великий, А. Стронська, Д. Забіяк, Н. Валковецький, Ю. Джаман, Н. Юречко, И. Гарасим, А. Миленький, Ю. Клейса, С. Кіняк, В. Демко, В. Саган, А. Кухарський, Г. Боднарчук, М. Рошко, Мельник, д-р С. Кочій, І. Курко, Т. Курко, Н. Н., С. Зеліско, К. Андрусечко, Палахівський, Жеребняк, О. Дудчак, Ф. Васильовський, Б. Данило, К. Шиян, В. Шемердяк, Н. Ґудз, Д. Костик, В. Гайович, Т. Олійник, Н. Панчук, Вол. Дідик, В. Мурин, І. Савчин, М. Маґдзяк, Костерка, Д. Ґой, В. Лоняк, М. Леськів, проф. А. Ґрановський, В. Дубик, П. Дідик, А. Оленець, С. Кришталь, В. Пилипів, П. Кулинняк, П. Мікула, С. Ментус, Т. Шпікула, Ю. Шавалюк, К. Яремцьо, І. Процик. Козак, Прокопів, С. Мадзяк, Мотлюк, С. Грицик, Юрчак, Якубчик, М. Дуда, д-р С. Сухомлин, Р. Смук, К. Плетяк, Н. Джаман, И. Куцовський. Панькевич, Чипкарик, пані Кордик. Менцінський, Комишин, пані Березовська, Н. Н., д-р В. Гайович, Д. Волошинський, Т. Карпінський, С. Мельничук, Кликун, М. Роїк, Бріґадир, Стефанюк, Ґенсьорський, Бунька, Ярмій, В. Мигаль, С. Ревак, Щерба, П. Фещин, В. Малик, І. Коґут, І. Кобиляк, Н. Мотлюк, А. Чорномаз, Семчук, Н. Н.; по 50 ц.: А. Медзяк і Н. Н.; дрібними датками $10.56. Жіночий від. ОДВУ ім. Ольги Басарабової зложив $10.

Загальна збірка дала $189.56, з каси окружної управи ОДВУ в Шікаґо $10.44. Разом $200.

Гроші вислано через центральну управу ОДВУ в Ню Йорку з таким призначенням: на визвольну боротьбу $150, на інвалідів $39.56, на адміністраційний фонд $10.44.

За окружну управу ОДВУ:
Григорій Семочко, секр.

— Відгадай, що це є: має двоє очей, а не бачить, має двоє вух, а не чує, має чотири ноги, а не бігає, має хвіст, а не махає ним.

— Не можу вгадати, що це таке!

— Алеж ти тяжко здогадуєшся! Таж це здохлий пес!

Причина.

— Чому ви сиділи в арешті?

— Внаслідок короткозорости.

— Якто?

— Я не добачив поліцая, як я крав із вистави.

Учитель: — Карбулька, по чім можемо ствердити, що земля обертається?

Ученик: — Я ще того не ствердив, прошу пана професора.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ПІТСБУРҐ, ПА.

На викуп дому Лесі Українки.

Відділ Союзу Українок в Пітсбурґу ухвалив на своїм мітінґу вислати $10 на викуп дому української поетки Лесі Українки. Суму вислано через Обєднання. При тій нагоді треба знову пригадати українським жінкам, що булоб для нас усіх великим соромом, як би ми допустили до того, щоб той дім перейшов у чужі руки. Він повинен стати для нас дорогою памяткою, як це плянують зробити українки в Европі. Бо в нім працювала і писала свої найкращі твори найбільша—українська поетка і письменниця, Леся Українка. Тому не зволікаймо з жертвами на ту ціль.

Анна Дяк.

НАЯК, Н. Й.

З хрестин на інвалідів.

В неділю, 14. листопаду ц. р., відбулося хрещення донечки Івана й Ольги Цаповських, Славці, яке доверший о. В. Дяків з Пасейку, Н. Дж. При добрій гостині присутні не забули на добродійні цілі і зложили на українських інвалідів $5 і $4 на підмогу тутешньої української преси. Гроші переслали через Обєднання. Зложили: И. Цаповський $2; по $1: М. Цаповський, о. В. Дяків, М. Шевчук, І. Куцак, І. Цаповський, Марія Сервас, И. Куцак.

Михайло Шевчук.

АНСОНІЯ, КОНН.

На Рідну Школу.

Комітет помочи читальні ім. І. Котляревського переслав через Обєднання суму $25, призначену на фонд Рідної Школи в краю.

За комітет: **Дмитро Сидорак, Ілько Глива, Іван Націьо.**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збірка на політичних вязнів.

З нагоди 25-літнього ювилею вінчання Павла і Юлії Ленчуків відбулася в їх домі 31. жовтня забава. Гості між собою зібрали суму $10 з призначенням на політичних вязнів. Зложили: С. Мельник $3; Марія Милаш $2; по $1: Марія Грабовська, С. Грабовський, Катерина Процак, В. Шишка, П. Білик. Гроші вислано через Обєднання.

Степан Мельник.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ. (17)

Перша її гадка була: вискочити на дерево. Для неї це не справляло найменшого труду. Вона вже навіть підглянула найближче дерево, коли нагадала собі, що князь Сборов унизу, на землі. Коли вона сховається на дерево, то лев цілком певно попрямує до другої жертви і розірве її. А вона почувалася, як провідниця товариства, рятувати наперед інших.

Тому замісць на дерево вона попрямувала до літака. Побачивши крізь галузі літак, вона закричала: „Олександре, за мною біжить лев. Він уже недалеко. Скоро спасайся на дерево". Почувши, що недалеко лев, Сборов у першій хвилині занімів. А далі почав кричати: „Ой, рятуйте, лев, а я не вмію дряпатися по деревах. Робіть щось, скоро!"

„Спусти пояс і витягни його", приказала твердо Джейн Бравнові, якому клопіт Сборова почав подобатися. Сборов підхопив її слова і почав репетувати: „Пояс, скоро, ось лев уже тут! Гей, ти, чи ти оглух, давай же пояс". Бравн почав опускати пояс, але це чомусь ішло йому дуже поволі. Тимчасом переляканий князь мало не вискочив зо шкіри.

Спустивши пояс, Бравн собі приговорював: „А хіба лев не потребує їсти? В Каліфорнії в звіринцях кормлять львів уськими відпадками і непотрібним мясом. Чомуж того самого не робити тут, в Африці?" Та в тій хвилі закричала Джейн: „Поспішай, Бравн, і то скоро, бо лев уже ось тут і він поспішає". Бравн очутився і почав виконувати її волю.